

• พระคัมภีร์ฉบับฉบับใหม่ •

URS:SSSM...
สงวนลิขสิทธิ์

คู่มือจัดการศึกษา

พระคริสตธรรมศึกษา

พระธรรมสุภายิต

คู่มือรวีวารศึกษา

ก.ค.บ.

A.468

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

กองคริสเตียนบรรณศาสตร์

28/2 ซอยประชาอุทิศ ถนนปฎิพัทธ์

กรุงเทพฯ 4

สารบัญ

บทเรียนที่ 1 สติปัญญา	5
บทเรียนที่ 2 กำไรแห่งชีวิต.....	8
บทเรียนที่ 3 ภาษาของท่าน	12
บทเรียนที่ 4 ความเกียจคร้าน.....	16
บทเรียนที่ 5 อาหารและเหล้า	20
บทเรียนที่ 6 การเชื่อฟังคำตักเตือน.....	24
บทเรียนที่ 7 การเลือกคู่ครอง	28
บทเรียนที่ 8 แม่ศรีเรือน.....	31
บทเรียนที่ 9 การอบรมสั่งสอนบุตร	35
บทเรียนที่ 10 การปฏิบัติตนในสังคม	38
บทเรียนที่ 11 เพื่อนและศัตรู	42
บทเรียนที่ 12 ทางสู่ความมั่งคั่ง	45
บทเรียนที่ 13 การจับจ่ายใช้สอย.....	48

คำนำ

พระธรรมสุภายิต ฉบับนี้ จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นคู่มือของครูวิวารศึกษาแนวเดียวกับพระธรรมมาระโก โรม โครินธ์ ยากอบ ฯลฯ อันเป็นส่วนหนึ่งของชุด พระคริสตธรรมศึกษา ทั้งนี้ก็เพราะได้คำนึงถึงความยากลำบากของครูบางคน ซึ่งอยู่ในถิ่นกันดาร ขาดคู่มือที่ปรึกษา ไม่มีที่ค้นคว้า ในการเตรียมการสอนพระคัมภีร์ในการที่จะชักนำวิญญาณของผู้อื่น เข้ามาหาพระเยซูคริสต์เจ้าและให้เจริญวัฒนาขึ้นในพระคุณของพระองค์

ฉะนั้นคู่มือครูสำหรับครูวิวารศึกษา ในชุดพระคริสตธรรมศึกษานี้จึงเปรียบเสมือนที่ปรึกษาและเครื่องมือในการที่จะขจัดความยุ่งยากเหล่านี้ให้หมดไปและเป็นแนวทางให้ครูแต่ละท่านได้เตรียมตัว และดำเนินการสอนได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่เพื่อให้การสอนของท่านได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก็ควรจะให้นักศึกษาที่ท่านสอนนั้น มีหนังสือประกอบบ้างเล็กน้อย ดังนั้นผู้ใหญ่และเยาวชนควรมีชุด สายลธาร และเด็กควรมีชุด พรทิพย์ ชุดดังกล่าวนี้มีทั้งข้อพระธรรม และข้อท่องจำที่ดีมีประโยชน์ไว้พร้อม สะดวกแก่การใช้มาก

แต่อย่างไรก็ตาม จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของผู้จัดทำพระคริสตธรรมศึกษานี้ก็เพื่อเป็นเพียงการแนะนำวิธีหนึ่งในหลาย ๆ วิธี ซึ่งคิดว่าจะเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอนเท่านั้น มิได้หมายความว่า จะเป็นการกำหนดหรือบังคับ ให้ทุกคนสอนตามแนวนี้ จนละเลยการศึกษาค้นคว้า ซึ่งตนกำลังดำเนินอยู่เสีย

ในที่สุดนี้ ขอให้พระเจ้าทรงนำและอวยพระพร ครูผู้สอนในโรงเรียนวิวารศึกษาทุกท่าน ให้การสอนของท่านบังเกิดผล แก่จิตวิญญาณของผู้ศึกษายิ่งขึ้นเถิด

กองคริสเตียนบรรณศาสตร์

บทเรียนที่ 1 สถิติปัญญา

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต บทที่ 1-7,20-23

มีคนกล่าวว่า การมีพระคริสตธรรมคัมภีร์หนึ่งเล่ม ก็เท่ากับมีห้องสมุดหนึ่งห้อง คำกล่าวนี้เป็นความจริง เพราะพระคริสตธรรมคัมภีร์ประกอบด้วย วิชากรมากมายหลายแขนง เช่น ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ กฎหมาย กวี พงศาวดารกษัตริย์ ปรัชญา รัฐศาสตร์ ศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ เป็นต้น

พระธรรม ที่เราจะศึกษาต่อไปนี้ชื่อว่าพระธรรมสุภาษิต เป็นพระธรรมเล่มหนึ่ง ซึ่งจัดอยู่ในหมวดกวี เป็นพระธรรมที่น่าสนใจมากที่สุดเล่มหนึ่งในพระคัมภีร์เดิม มีข้อความกระชับรัดกุมคาย และคำพูดที่ลึกซึ้งมากมายล้วนเป็นคำสอน ที่มีค่าอย่างยิ่งสำหรับชีวิตประจำวันของทุกคน นอกจากนี้ยังเป็นคู่มือจริยธรรม ซึ่งจะขาดเสียมิได้

พระธรรมสุภาษิต และพระธรรมสดุดี มีความเกี่ยวพันที่ใกล้ชิดกันมากในพระธรรมสดุดี เราเห็นภาพคริสเตียนคุกเข่าอยู่ในพระธรรมสุภาษิตเราเห็นภาพคริสเตียนยืนอยู่ พระธรรมสดุดีช่วยเหลือคริสเตียน ทางด้านจิตวิญญาณ เช่น ทางความเชื่อ ความรัก ความใกล้ชิดกับพระเจ้า การอธิษฐาน ส่วนพระธรรมสุภาษิตช่วยเหลือคริสเตียนทางด้านปฏิบัติ เช่นการประพฤติการปฏิบัติตนต่อเพื่อนบ้าน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อครอบครัว เป็นต้น

ผู้เขียน พระธรรมสุภาษิตมีหลายท่านด้วยกัน คือ กษัตริย์ซาโลมอน (1:1) อาชูร (30:1) และ กษัตริย์ซามูเอล (31:1) แต่ส่วนใหญ่เขียนโดย กษัตริย์ซาโลมอนดังจะเห็นว่า จากบทที่ 1 ถึงบทที่ 29 เขียนโดยกษัตริย์ซาโลมอนส่วนอาชูร และซามูเอลเขียนเพียงคนละบทเท่านั้น

เนื่องจากพระธรรมเล่มนี้ แต่ละบทมีหัวข้อเรื่องมากมาย ทำให้ผู้ศึกษาสับสน เราจึงไม่ศึกษาเป็นบท ๆ เรียงตามลำดับ แต่จะศึกษาเป็นหัวข้อ โดยเลือกข้อพระธรรมจากบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับหัวข้อเดียวกัน จัดเข้าเป็นบทเรียนเดียวกัน เชื่อว่าโดยวิธีนี้จะช่วยให้นักศึกษาได้รับประโยชน์จากพระธรรมสุภาษิตนี้มากยิ่งขึ้น

1:1 พระธรรมสุภาษิตเริ่มต้นโดยกล่าวถึงกษัตริย์ซาโลมอนราชโอรสของดาวิดกษัตริย์ชนชาติอิสราเอล ผู้เขียน “พระธรรมสุภาษิต” กษัตริย์ซาโลมอนเป็นบุคคลที่เหมาะสมที่สุดที่จะเขียนพระธรรมสุภาษิตนี้ ซึ่งชาวฮีบรูเรียกว่า “วรรณคดีแห่งสติปัญญา” เพราะพระองค์ทรงเป็นกษัตริย์ที่ใหญ่ยิ่งที่สุดในสมัยพระคัมภีร์เดิม ทั้งในด้านอำนาจราชศักดิ์ สติปัญญาและความมั่งคั่งเกียรติยศของพระองค์แพร่สะพัดไปทั่วสารทิศ จนกษัตริย์จากประเทศต่าง ๆ ต้องเดินทางมาเฝ้าเพื่อชมพระบารมีและฟังถ้อยคำจากพระโอษฐ์ของพระองค์เอง พระองค์ได้ทรงเขียนคำสุภาษิต 3,000 ข้อ และเพลงสรรเสริญ 1,005 บท

(ดู 1 พงศาวดารกษัตริย์ 4:29-32) นอกจากนั้นพระองค์ยังเป็นนักปรัชญา นักปกครอง นักวิทยาศาสตร์ สถาปนิก ซึ่งจะเห็นได้จากการสร้างและการตกแต่งพระวิหาร ในสมัยของพระองค์ ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่อัศจรรย์ที่สุดอย่างหนึ่งของโลก ให้เราศึกษาถ้อยคำของพระองค์ที่ว่า พระองค์กล่าวถึงสติปัญญาไว้อย่างไรบ้าง อีซะรเป็นเคล็ดลับแห่งสติปัญญา

1:2-6 ใครบ้างที่ต้องการสติปัญญา

ซาโลมอนได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนพระธรรมสุภาษิตเล่มนี้ว่ามิได้เขียนขึ้นสำหรับชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หากแต่เขียนขึ้นเพื่อสอน มนุษย์ทุก ๆ คนให้มีความรู้ความฉลาดและก่อให้เกิดสติปัญญา (อ่าน 1:2-6) ฉะนั้นไม่ว่าคนยุคใดวัยใด ชนชั้นวรรณะใด ต่างต้องการสติปัญญาด้วยกันทั้งนั้น นี่คือความมหัศจรรย์ของพระวจนะของพระเจ้าซึ่งสามารถให้สติปัญญา แก่คนทุกชั้นทุกวัย ไม่มีใครที่โง่เกินไป จนไม่อาจเข้าใจพระวจนะของพระองค์ได้ มีข้อพระธรรมมากมาย ที่จะนำพระพรอย่างมหาศาล มาสู่เด็กที่มีการศึกษา น้อยมาสู่คนที่ไร้การศึกษา และแม้กระทั่งคนที่ไม่รู้จักอารยธรรมแห่งโลกปัจจุบันขณะเดียวกัน ไม่มีใครฉลาดหรืออวดด้วยสติปัญญาล้ำเลิศ เกินกว่าที่จะพระคริสตธรรมคัมภีร์จะให้ความรู้แก่เขาได้ พระคำรัสของพระเจ้าแปลกใหม่ และนำพระพรมาสู่ผู้ที่ศึกษา ด้วยใจเคารพ และด้วยเอาใจใส่เสมอ เป็นพระธรรมเล่มเดียวเท่านั้น ที่ไม่มีผู้ใดสามารถศึกษาให้จบได้ตลอดชั่วชีวิตของเขา

1:7 บ่อเกิดแห่งสติปัญญา

กษัตริย์ซาโลมอนทรงตระหนักถึงค่าแห่งสติปัญญา พระองค์ตรัสว่า “ความผาสุกมีแก่คนที่พบพระปัญญา.... เพราะว่าการหาพระปัญญามาได้ นั้นย่อมดีกว่าได้เงิน และผลกำไรนั้นก็ประเสริฐกว่าทองคำบริสุทธิ์ พระปัญญามีค่ายิ่งกว่าทับทิม และไม่มีสิ่งใด ๆ ซึ่งเจ้าพึงปรารถนา เอามาเทียบกับพระปัญญาได้” (สุภาษิต 3:13-15) นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงแนะนำวิธีแสวงหาสติปัญญาด้วยว่า “ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นบ่อเกิดแห่งสติปัญญาและการรู้ถึงองค์บริสุทธิ์นั้น คือความเข้าใจ” (9:10) เหตุที่กษัตริย์ซาโลมอนทรงมีสติปัญญาล้ำเลิศ ก็เพราะพระองค์ทรงยำเกรงพระเยโฮวาห์ เมื่อพระเจ้าทรงปรากฏแก่ซาโลมอนตรัสถามว่า ต้องการสิ่งใดจากพระองค์ กษัตริย์ซาโลมอนมิได้ขอ ทรัพย์มรดก ตำแหน่ง ชื่อเสียง หรืออำนาจราชศักดิ์ แต่ทรงขอ สติปัญญา เพื่อสามารถดำรงพระชนม์ ในทางที่ชอบพระทัยพระเจ้า พระองค์จึงประทาน สติปัญญา และความมั่งคั่งให้

ทำไมจึงกล่าวได้ว่า “ความยำเกรงพระเยโฮวาห์ เป็นบ่อเกิดแห่งสติปัญญา” ในพระคริสตธรรมใหม่ ได้แบ่งปัญญาออกเป็นสองประเภทคือ สติปัญญาที่มาจากมนุษย์ ซึ่งเป็นสติปัญญาที่ปลอมเพราะก่อให้เกิดใจอิจฉา ขมขื่น แย่งแย่งกันและสติปัญญาที่แท้จริง มาจากพระเจ้าก่อให้เกิดสันติสุข ความ

สุภาพอ่อนหวาน ว่านอนสอนง่ายเต็มไปด้วยความเมตตา ไม่เลือกหน้าผู้ใด ไม่หน้าซื่อใจคด (ดูยากอบ 4:13-17) สติปัญญาที่แท้จริงนี้ เกิดจากใจมนุษย์ที่ยำเกรงพระเจ้า เมื่อมนุษย์ยำเกรงพระเจ้า เขาก็พยายามกระทำตนเป็นที่ชอบพระทัยพระเจ้า ความคิดและการกระทำของเขาจึงนำไปสู่ สันติสุขและความรักนี้ และคือสติปัญญา ซึ่งมีพระเจ้าเป็นจุดศูนย์กลาง

เราไม่ปฏิเสธว่ามีคนเป็นจำนวนมาก ที่ไม่ยำเกรงพระเจ้า แต่ก็กอบปรไปด้วยสติปัญญา แต่ถ้าเราจะพิจารณาให้ดีแล้วเราจะรู้ว่าสติปัญญาที่เขามีอยู่นั้น มิได้เป็นสติปัญญาที่แท้จริง เพราะมิได้ทำให้เกิดผลดังที่กล่าวไว้ในพระธรรมยากอบ เมื่อสติปัญญาชนิดเดียวกัน อยู่ในคนที่มีระดับจิตใจต่างกันก็อาจทำให้สติปัญญานั้นเกิดผลแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น นักวิทยาศาสตร์ที่ค้นคว้าทางนิวเคลียร์ คนหนึ่งนำความรู้ทางนิวเคลียร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในทางการแพทย์ ทางอุตสาหกรรม ทางคมนาคม และทางอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่มนุษย์ นี่คือสติปัญญาที่แท้จริง ส่วนอีกคนหนึ่ง นำความรู้ทางนิวเคลียร์ไปใช้ในทางที่เป็นโทษแก่มนุษย์ นี่คือสติปัญญาที่แท้จริง ส่วนอีกคนหนึ่ง นำความรู้ทางนิวเคลียร์ไปใช้ในทางที่เป็นโทษแก่มนุษย์ ถ้าบุคคลนี้ไม่มีปัญญาก็จะคิดว่า สติปัญญาที่ประกอบด้วยความยำเกรงพระเจ้าเท่านั้น จึงเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงแก่ตัวเองและมนุษย์ และนำเกียรติยศมาสู่พระเจ้า

1:20-23 การเรียกร้องขอสติปัญญา

เราต้องมีสติปัญญาจากเบื้องบนเพื่อช่วยให้เราดำเนินชีวิตในทางที่ถูกต้องแต่ความต้องการของเราที่จะรับสติปัญญา เพื่อดำเนินชีวิตในโลกนี้มีน้อยกว่าความต้องการสติปัญญาที่จะเข้ามาในจิตใจของเรา ปัจจุบันเรามีโอกาสได้ยินพระกิตติคุณได้ง่ายและบ่อยที่สุดโดยทางวิทยุกระจายเสียง การประกาศตามถนนหนทาง ในโบสถ์ อ่านจากใบปลิว จากพระคริสตธรรมคัมภีร์เองเราต้องการสติปัญญา เพื่อเปลี่ยนวิถีชีวิตของเรา เพื่อนำความหวัง สันติสุขและความยินดีมาสู่เรา เพื่อยกระดับชีวิตของเราจากคนโง่ให้เป็นคนฉลาดเพื่อนำเราไปสู่ทางแห่งชีวิตนิรันดร์ แต่มีคนจำนวนน้อยเหลือเกิน ที่เอาใจใส่ต่อกฎเกณฑ์การเรียกร้องสติปัญญาทั้ง ๆ ที่เขาทราบว่าเขาต้องการมากที่สุดเพราะยังมองสิ่งแวดล้อม มองเพื่อนมนุษย์ จนในที่สุดเขาไม่เคยได้รับสติปัญญานั้นตลอดชีวิตของเขา

พระปัญญาที่เรากล่าวมา ตั้งแต่ต้นรวมอยู่ในบุคคลผู้เดียว คือองค์พระเยซูคริสต์ พระองค์ทรงเป็นกุญแจที่ไขไปสู่ปัญญาทั้งหลายในโลก พระองค์ทรงเคาะประตูใจของเราทุกวัน เพื่อจะเสด็จเข้ามาครอบครองจิตใจของเรา หากท่านมอบความรู้ ความสามารถ กำลังการคำ และกิจการทุกอย่างให้พระองค์เป็นผู้ควบคุมดูแล ท่านจะอัศจรรย์ใจเมื่อพบว่า ทุกสิ่งที่ท่านทำนั้นประกอบด้วยสติปัญญา เพราะผู้ที่ควบคุมวิถีทางเดินในชีวิตของท่านนั้น คือราชาแห่งสติปัญญา

บทเรียนที่ 2 กำไรแห่งชีวิต

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต 9: 35, 2:9, 11, 12, 3:23, 4:11, 12, 8:9, 9:12

ระหว่างปิดภาคเรียน เขาวิตได้เดินทางกลับบ้านไปเยี่ยมบิดามารดาและญาติพี่น้องในต่างจังหวัด เขาเพิ่งทราบผลการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย สิ่งแรกที่เขายกบิดามารดาโดยไม่ต้องมีใครถาม คือ ผลการสอบของเขา เขากล่าวด้วยความภาคภูมิใจที่สุดว่า “ผมสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้” เพราะนั่นเป็นกำไรชีวิตของเขา

คริสเตียนมีกำไรชีวิตอย่างไรบ้าง การต้อนรับพระเยซูคริสต์เป็นพระผู้ช่วยให้รอด การเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของพระองค์ หรือพระปัญญาที่เราได้รับ เกิดประโยชน์อะไรในชีวิตของเรา เรามีสิ่งที่น่าสนใจอะไรบ้าง ที่พอจะอวดแก่ชาวโลกได้ มีคริสเตียนเป็นจำนวนมาก ที่ไม่รู้จักยินดีในกำไรแห่งชีวิตที่เขาได้รับ บางคนนึกไม่ถึงเสียด้วยซ้ำว่า เขามีกำไรมากมายเช่นนั้น ขอให้องค์พระเยซูคริสต์ทรงเปิดจิตใจเราออก เพื่อเราจะได้เห็นพระพรที่เราได้รับมากมาย เช่นปัญญาที่ได้เข้ามาในจิตใจของเราที่จะกล่าวต่อไปนี้ เป็นเพียงพระพรบางประการเท่านั้น พระพรมากมายนอกเหนือจากนั้นท่านจะเข้าใจและจะได้รับ เมื่อท่านดำเนินชีวิตใกล้ชิดกับพระเยซูคริสต์ และปฏิบัติตามพระปัญญา

1. **ชีวิต** “เพราะใครที่พบเราก็คพบชีวิตและจะได้รับความโปรดปรานจากพระเยซูคริสต์” (สุภาษิต 8:35, ดู 3:16, 18 และ 22 ด้วย)

กำไรประการแรก และประการที่สำคัญที่สุดคือ ชีวิตของผู้ที่เกรงกลัวพระเจ้า และรับพระปัญญาของพระองค์เข้ามาในจิตใจ จะได้ชีวิตนิรันดร์ ทรัพย์สินทุกอย่างในโลกที่ท่านได้รับ ไม่ว่าจะเป็นเงินทอง ตึกกรมบ้านช่อง ที่ดินไร่นา เกียรติยศ ตำแหน่ง ชื่อเสียง บุตรหลาน และแม้กระทั่งตัวของท่านเองสักวันหนึ่งก็จะล่วงพ้นไป เมื่อถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ทุกคนก็จะกลับสู่สภาพเดียวกัน คือร่างกายของเขาจะผุพัง เน่าเปื่อย กลายเป็นดิน เขาไม่อาจนำทรัพย์สินแม้แต่สิ่งเดียวในโลกไปกับเขาได้ สิ่งที่อยู่ข้างหน้าคือชีวิตนิรันดร์ จะเป็นความทุกข์นิรันดร์ หรือความสุขนิรันดร์ ขึ้นอยู่กับการเลือกของเขาขณะนี้ บางคนรักโลกปัจจุบันมากเกินไป เห็นแก่ความสุขสำราญชั่วระยะเวลาอันสั้น ซึ่งมีได้เป็นความสุขที่แท้จริงจนลืมปัญญาสำคัญที่สุดในชีวิตผู้มีสติปัญญา ไม่เพียงแต่สามารถมองเห็นเหตุการณ์ในปัจจุบัน ยังสามารถมองไกลออกไปถึงอนาคต ไม่มีใครอื่นใด รับรอง ท่านว่าจะได้รับชีวิตนิรันดร์มีแต่พระเยซูคริสต์เท่านั้น ที่ทรงสัญญาแก่ทุกคนที่ติดตามพระองค์ (ยอห์น 3: 16, 35, 36)

ชายชราคนหนึ่งได้ฉลองวันเกิดครบรอบ 84 ปีของเขา เขารู้สึกภูมิใจที่ยังแข็งแรงปราดเปรียว มีอายุยืนยาวมากกว่าคนเป็นจำนวนมาก แต่คนที่มิพระปัญญาจะมีความยินดีมากกว่านั้นเพราะเขาจะได้

ชีวิตนิรันดร์ ชีวิตนิรันดร์จะยืนยาวเพียงใด ท่านพอจะนึกภาพได้จากเรื่องเปรียบเทียบต่อไปนี้ หากนกตัวหนึ่งบินจากเชียงใหม่ไปยังหัวหินแล้วคาบเมล็ดทรายปีละเม็ดกลับไปเชียงใหม่ (สมมุติว่านกตัวนี้มีอายุยืนอย่างไม่มีจำกัด) กระทำเช่นนี้ทุกปี จนกระทั่งมันคาบเมล็ดทรายทุกเม็ดที่ชายหาดหัวหินจนหมดสิ้น จำนวนปีทั้งหมดที่มันใช้คาบเมล็ดทรายทุกเม็ดรวมกันเข้าเป็นเพียงการเริ่มต้น เมื่อเปรียบเทียบกับ “ชีวิตนิรันดร์” ท่านลองคำนวณดูว่าชีวิตนิรันดร์นั้นยืนยาวเพียงใด

2. ความเข้าใจ “น้อมใจของเจ้าลงเพื่อความเข้าใจ” (2:2) “เมื่อนั้นเจ้าจะเข้าใจความยำเกรงพระเยโฮวาห์และจะพบความรู้ของพระเจ้า” (ข้อ 5) “ขณะนั้นแหละ เจ้าจะเข้าใจความชอบธรรม และความยุติธรรมและสิทธิธรรม เออ ทุก ๆ วิถีทาง” (ข้อ 9) “ความสุขุมรอบคอบจะพิทักษ์เจ้าไว้ความเข้าใจจะรักษาเจ้า” (ข้อ 11)

การได้รับพระปัญญาหรือพระคำของพระเจ้าเท่านั้น ยังไม่เพียงพอเรายังต้องการความเข้าใจด้วย จึงจะสามารถใช้สิ่งที่เราได้รับ ให้เกิดประโยชน์ไม่ว่าวิชาอะไร ของมีค่าอันใด ถ้าเราได้รับมาโดยไม่เข้าใจวิธีใช้มัน ก็ไร้ประโยชน์ คุณเด็กชายคนหนึ่งที่เรียนวิชาเลขคณิต $2*5=10$ เขาจำเลขข้อนี้ได้แม่นยำ แต่เมื่อถึงเวลาสอบ ครูเปลี่ยนจาก $2*5$ เป็น $5*2$ เด็กคนนั้นสอบได้คะแนนศูนย์ เพราะความรู้ที่เขาได้มานั้นเขาได้มาด้วยการท่องจำมิใช่ด้วยความเข้าใจ บ่อยครั้งการอ่านพระวจนะของพระเจ้าเราก็ปฏิบัติ เช่นนั้น เราทราบเรื่องราวตามที่บอกไว้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ แต่ไม่เข้าใจท่องแล้วว่าสิ่งที่เราอ่านเป็นความจริงและอาจนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ได้สำหรับคริสเตียนทุกคน พระเยซูคริสต์ได้ประทานพระวิญญาณบริสุทธิ์แก่เราเพื่อสอนให้เราเข้าใจน้ำพระทัยของพระเจ้า จงทูลขอให้พระวิญญาณบริสุทธิ์ ทรงสอนท่านเพื่อให้ท่านเข้าใจหลักการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง

ในชีวิตประจำวันของท่าน ท่านต้องการความเข้าใจ ในการประกอบกิจการทุกอย่าง ไม่ว่าในการเรียน การค้า การสังคม การตัดสินใจ การพูดการคิด และการพักผ่อนหย่อนใจ ท่านจะต้องเข้าใจในสิ่งที่ท่านกระทำอยู่ มิฉะนั้นคุณอนันต์ก็อาจกลายเป็นโทษมหันต์ และนำความเดือดร้อนมาสู่ทุกคน ท่านจะต้องเข้าใจตัวของตนเองและเข้าใจคนอื่นด้วย ความเข้าใจนี้จะช่วยให้ท่านปฏิบัติตนได้ถูกต้อง พระปัญญานำความเข้าใจมาสู่ท่าน

3. การป้องกัน “เพื่อจะช่วยเจ้าให้พ้นจากทางของคนชั่ว เพื่อให้พ้นจากคนที่พูดดั่งคันในทางหลงผิด” (2:21) “ขณะนั้นเจ้าจะดำเนินอยู่ในทางของเจ้าโดยปลอดภัย และเท้าของเจ้าจะมีได้สะคุด” (3:23) “... อย่าละทิ้งพระปัญญา และพระปัญญาก็จะพิทักษ์รักษาเจ้าไว้ จงรักพระปัญญา และพระปัญญาจะบำรุงรักษาเจ้าไว้” (4:6)

การป้องกันที่กล่าวมานี้ ไม่เพียงแต่หมายถึงการป้องกันเราจากการประพฤติที่ชั่วร้าย ยังหมายถึงการป้องกันอันตรายอันเกิดแก่ชีวิต ไม่มีคำสอนใดในโลก ที่มีอิทธิพลมากกว่าคำสอนของพระ

เจ้าในการป้องกันเราจากความประพฤติที่ชั่วร้าย เพราะพระคำของพระองค์คือชีวิตคือองค์พระเยซูคริสต์ ที่ทรงเปลี่ยนแปลงชีวิตเรา ทำให้เราเกลียดชังความชั่ว ละทิ้งความผิดบาปผู้ที่มีใจยึดมั่น และดื่มคำในคำสอนของพระเจ้าแม้แต่ความคิดของเขาก็จะสะอาดบริสุทธิ์

ในเมื่อวิถีชีวิตของมนุษย์บริสุทธิ์เป็นที่ชอบพระทัยพระเจ้า ความดีนี้ก็เป็นที่เกราะกำบัง ป้องกันและช่วยเหลือเขา ให้พ้นจากอันตรายที่อาจเกิดแก่ชีวิต เพราะถ้าเขามีพระปัญญา เขาก็รู้จักค่าของชีวิต พยายามรักษาสุขภาพรักษาสัมพันธ์ไมตรีกับเพื่อนร่วมโลกความดีนี้แม้จะเป็นเครื่องป้องกันชีวิตของเรา แต่ก็ไม่เป็นสิ่งที่น่าวางใจเสมอไป

นักหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งกล่าวว่า “มันสมอง ความสามารถ เสน่ห์ ความหนุ่มแน่น ความแข็งแรง เงินทอง ครอบครั้ว อำนาจและชื่อเสียง ไม่อาจทำให้กระสุนปืนที่กำลังแล่นเข้ามาหาเราเปลี่ยนทิศทางได้” หรืออีกนัยหนึ่งไม่มีใครอาจเขี้ยวมฤตยู ซึ่งกำลังจะเดินมาสู่เขาได้แต่คริสเตียนทุกคนมีความมั่นใจในชีวิตเพราะทราบว่าผู้ป้องกันชีวิตของเขาคือพระเจ้าผู้ใหญ่ยิ่งที่สุด ความตายไม่อาจย่างกรายเข้ามาใกล้เขาได้ หากพระองค์ไม่ทรงอนุญาตพระองค์ก็จะทรงป้องกันและช่วยเหลือเขาเสมอไป แต่หากพระองค์อนุญาต สิ่งที่เกิดขึ้นก็เป็นสิ่งที่ประเสริฐสุดแก่เขา

4. การนำ “เราได้สอนเจ้าไปในทางแห่งพระปัญญา เราได้นำเจ้าไปในทางแห่งความตรง เมื่อเจ้าไปไหน ก้าวเท้าของเจ้าจะไม่ขัดข้องและถ้าเจ้าวิ่งไป เจ้าจะไม่สะดุดล้มลง” (4:11,12)

ชีวิตของเราเต็มไปด้วยการเลือกและการตัดสินใจ เช่นการเลือกอาชีพ การเลือกคู่ครอง การตัดสินใจลงทุนในการค้า การตัดสินใจในปัญหาชีวิตมากมาย พระเจ้าทรงสัญญาว่าจะเป็นผู้นำทางของเรา เพื่อว่าการเลือกและการตัดสินใจของเราจะได้ไม่ผิดพลาด ท่านขอคำปรึกษาและขอให้พระองค์ทรงนำท่านในกิจการทุกอย่างหรือไม่? ทางของพระองค์เป็นทางที่ถูกต้องและดีที่สุด

5. เกียรติยศและความมั่งคั่ง (อ่าน 4: 8, 9)

ปัจจุบันการศึกษากลายเป็นสิ่งสำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง ที่นำเกียรติยศและความมั่งคั่งมาสู่มนุษย์ ผู้ที่มีการศึกษาดีปริญญาสูงมีโอกาสจะหางานดี ๆ ได้ง่าย และคิดว่าคนที่มีการศึกษาด้อยกว่า แต่พระปัญญาที่เราได้รับจากพระเจ้าประเสริฐยิ่งกว่าปริญญาใด ๆ ในโลก การศึกษาและปริญญาอาจนำมาเกียรติยศ และความมั่งคั่งมาสู่มนุษย์แต่เป็นเกียรติยศและความมั่งคั่งที่ชั่วครว ไม่นานก็หายสาบสูญไป เกียรติยศและความมั่งคั่งทางฝ่ายวิญญาณจิต ซึ่งพระเจ้าประทานให้แก่เรา ไม่เพียงแต่ยั่งยืนในชีวิตนี้แต่จะยั่งยืน ตลอดไปเป็นนิรันดร์ เมื่อถึงวันนั้นเราจะได้รับมงกุฎเป็นกษัตริย์ ร่วมกับพระเยซูคริสต์และรับมรดก ซึ่งไม่รู้จักเบื่อหน่ายจากพระองค์

ข้อเตือนใจ “ถ้าเจ้ามีปัญหา เจ้าก็มีปัญญาสำหรับตัวเจ้าเอง และถ้าเขี้ยวหนัย เจ้าผู้เดียวก็ต้องแบกภาระนั้น” (9:12) พระเจ้าทรงสัญญาว่าจะประทานพระปัญญาให้แก่ทุกคน เพื่อว่าเขาจะได้ทำไว้ใน

ชีวิต แต่พระองค์ไม่ทรงฝืนใจให้ผู้ได้รับพระปัญญานั้น การเลือกและการตัดสินใจอยู่ที่ความยินยอมของแต่ละบุคคล ผู้ที่ฉลาดย่อมรับปัญญานั้นไว้ และเขาจะได้สำหรับตัวเขาเองเท่านั้น ไม่อาจรับเพื่อคนอื่นหรือให้คนอื่นรับแทนได้ ส่วนผู้ที่ไม่ยอมรับ ก็จะต้องรับภาระหนักในจิตใจของเขาตลอดไป พระเจ้าทรงมอบการตัดสินใจให้เป็นหน้าที่ของท่าน

บทเรียนที่ 3 ภาษาของท่าน

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต 28:23, 18:6,8, 25:14, 10:12, 20:18, 25:11, 10:11, 16:24

เมืองแห่งหนึ่งในประเทศฟิลิปปินส์ชื่อตะโกตาย ตั้งอยู่บนเชิงเขาสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 2,000 ฟุต เป็นเมืองที่ผู้คนชอบไปพักผ่อนหย่อนอารมณ์ เพราะอากาศเย็นสบายตลอดปีเมื่อมองจากทิศตะวันตกออกไปยังเชิงเขา จะพบทิวทัศน์ธรรมชาติที่สวยงามมาก มีทะเลสาบที่ใหญ่โตล้อมรอบด้วยภูเขาทุกด้าน มีที่ราบบางแห่ง เป็นที่อยู่อาศัยและทำการเพาะปลูกของชาวบ้าน ใจกลางของทะเลสาบ มีภูเขาเล็ก ๆ ลูกหนึ่ง รูปร่างสวยงามเป็นที่ดึงดูดใจของผู้เดินทางผ่าน เพิ่มเสน่ห์ให้แก่มะเลสาบนั้นมากยิ่งขึ้น แต่ท่านทราบไหมว่า ภูเขาเล็ก ๆ ซึ่งดึงดูดใจคนมากมายมานั้น คือภูเขาอะไรมันคือภูเขาไฟ “ตะอาล” ซึ่งระเบิดอีกครั้งหนึ่ง ในปี ค.ศ.1967 ทำลายชีวิตคนมาเป็นจำนวนมาก เสียระเบิดก็ก่อกองกัมปนาทได้ยิ่ง ไปหลายกิโลเมตรเปลวเพลิงที่พุ่งออกมา ทำให้ท้องฟ้าแดงฉานดุทะเลเพลิงแผ่นดินไหวสร้างความตื่นเต้นตระหนกตกใจ แก่ชาวเมืองทั่วประเทศ ภูเขาไฟ “ตะอาล” แม้จะเล็กก็จริงแต่เล็กแบบพริกชี้หนู

อวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายของเราอาจเปรียบได้กับภูเขาไฟ “ตะอาล” ซึ่งอาจจะร้ายกาจกว่าภูเขาไฟ ตะอาลก็ได้ อวัยวะส่วนนั้น คือ “ลิ้น” ลิ้นเล็ก ๆ นี้อาจทำให้ท่านหัวเราะดีใจ หรือร้องไห้เสียใจนอนไม่หลับเป็นเวลาหลายวันมันอาจนำภัยพิบัติและชื่อเสียงมาสู่ท่าน หรืออาจทำลายอนาคตของท่านอย่างสิ้นเชิง มันมีอำนาจอาจทำลายชีวิตมนุษย์ได้อย่างง่ายดาย อวัยวะเล็ก ๆ นี้อาจนำคุณอนันต์หรือโทษมหันต์มาสู่ท่าน ทั้งนี้อยู่ที่การใช้ลิ้นของแต่ละคน พระธรรมสุภาษิตสอนให้เราทราบ เกี่ยวกับการใช้ลิ้นในทางที่ผิดและการใช้ลิ้นในทางที่ถูกต้อง

ก. การใช้ลิ้นในทางที่ผิด

หนึ่ง ลิ้นป้อยอ (อ่าน 28:23) “ผู้ที่ตักเตือนว่ากล่าวคน ภายหลังจะกลับเป็นที่น่านับถือมากกว่าคนที่ใช้ลิ้นป้อยอ”

การยื่นขอสรรเสริญคนอื่น ในทางที่ถูกต้องที่ควรนั้นเป็นสิ่งที่ดียิ่ง และทุกคนควรจะต้องรู้จักสรรเสริญคนอื่นในโอกาสที่เหมาะสม เช่นเมื่อเขาสัตย์ซื่อในการทำงานทำงานเรียบร้อย สอบได้คะแนนดี แสดงความสามารถในทางใดทางหนึ่งเป็นต้น มีคนมากมายบกร่องในทางนี้ เขาชวนคนหนึ่งบ่นให้เพื่อนของเขาฟังว่า “ผมช่วยทำงานที่โบสถ์มาสองปี ไม่เคยได้ยินท่านศิษยาภิบาลกล่าวชมเชยสักคำ

เดียว” คำเยินยอคุยยาบำรุงที่วิเศษสุด หากใช้ในทางที่ถูก แต่ในทางตรงกันข้าม คำเยินยออาจกลายเป็นยาพิษและคำหลอกลวงที่ทำลายคนอื่น หากมิได้เกิดจากน้ำใสใจจริงของท่าน เช่นบ้อยคนอื่นในสิ่งที่ไม่เป็นความจริง ยกยอสรรเสริญทั้ง ๆ ที่ทราบว่า คนนั้นกระทำผิดหรือใช้คำบ้อยเพื่อผลประโยชน์บางอย่างของท่านเอง

สอง คำใส่ร้าย (อ่าน 10: 18) “บุคคลผู้กล่าววาจาใส่ร้ายคนอื่นเป็นคนโหดเหี้ยม” (อ่าน 18:8 และ 20:19 ด้วย)

สุภาษิตทั้งสามข้อนี้กล่าวถึงคนใส่ร้าย คนซุบซิบนินทา คนปากบอน ทั้งสามอย่างอาจจัดอยู่ในคนประเภทเดียวกัน ชายคนหนึ่งกล่าวไว้อย่างน่าฟังว่า “ผมไม่ค่อยกลัวนัก หากคนอื่นจะฟังเข้าหูขวา ออกหูซ้าย แต่สิ่งที่ผมกลัวคือเขามักฟัง เข้าทางหูออกทางปาก” หูและปากของคนคุณมีมันต์คาถาวิเศษ ที่อาจเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ได้ บางครั้งกระต่ายเข้าไปในทางหูของคน ๆ หนึ่งเมื่อออกมาทางปากกลับกลายเป็นสุนัขคำซุบซิบนินทานี้ได้ทำลายชื่อเสียง ก่อให้เกิดเรื่องเดือดเนื้อร้อนใจ และการวุ่นวายเป็นอันมาก ไม่เพียงแต่แก่คนอื่น แต่แก่คนที่ซุบซิบนินทาด้วย เหตุฉะนั้นพระธรรมสุภาษิตจึงแนะนำ อย่าคบคนปากบอนเป็นเพื่อน

สาม การทะเลาะวิวาท (18: 6) “ริมฝีปากของคนโหด เป็นเหตุให้ทะเลาะวิวาทกัน และปากของเขาเองนั้นแหละทำให้เขาถูกเฉียน” (อ่าน 10:32, 15:18 และ 25:8 ด้วย)

มีคนชนิดหนึ่งชอบการทุ่มเถียงเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะมีความเรื่องเล็กน้อยเพียงใดก็ตาม จะหาทางทุ่มเถียงเอาชนะให้ชนะได้ เขาคิดว่า ความคิดของเขาการกระทำของเขาถูกเสมอ ไม่มีใครอาจมาว่ากล่าวตักเตือนได้ การอภิปรายการโต้วาทีเป็นสิ่งที่ดียิ่ง หากบุคคลทั้งสองฝ่ายพยายามเข้าใจซึ่งกันและกันแต่การโต้แย้งหรือทุ่มเถียง ไม่เพียงแต่ไม่ให้ประโยชน์อันใดแล้ว ยังทำให้เกิดการบาดหมางใจ ทำลายมิตรภาพผู้ที่โต้เถียงชนะอาจดีใจบ้างในขณะนั้นแต่หาที่มีความสุขใจในเวลาต่อมาไม่ ส่วนคนที่แพ้แน่นอนทีเดียวจะต้องเจ็บช้ำใจและโกรธแค้นเป็นเวลานาน ผู้ที่ฉลาดย่อมไม่เข้าร่วมการโต้เถียงที่ไร้สาระ

สี่ คำโอ้อวด (25: 14) “ผู้ที่อวดว่าจะให้ของกำนัล แต่มิได้ให้เปรียบเหมือนเมฆและลมที่ไร้ฝน”

นิสัยอย่างหนึ่ง ซึ่งเกือบทุกคนมีคือการโอ้อวดตัวเอง เช่นการอวดในสิ่งที่ตนมีหรือในสิ่งที่ตนรัก หรือสิ่งที่ตนพบเห็นคนที่โอ้อวดมากเกินไปนั้น ย่อมไม่เป็นที่พึงพอใจของคนอื่น เป็นเหตุทำให้คนอื่นขาดความไว้วางใจ และเคารพนับถือในตัวเขา จงระวังคนที่โอ้อวดให้มาก คนที่พูดมากมักทำน้อย ส่วนคนที่พูดน้อยมักทำมาก จงระวังตัวของท่านเอง อย่าโอ้อวดมากเกินไปจนเป็นที่สะอิดสะเอียนของคนอื่น และนำความเดือดร้อนมาสู่ตนเองภายหลัง หากท่านไม่มีอะไรจะพูด ก็จงสงบปากเสียดีกว่า “การพูดมากมักมีความผิดแต่ผู้ที่ขยับขยับริมฝีปากของตน ย่อมประพฤติเป็นคนมีปัญญา” (10:19)

ห้า ความเกลียดชัง (10: 12) “ความเกลียดชังย่อมส่งเสริมการทะเลาะวิวาทให้เกิดขึ้น” ท่านเคยสังเกตและฟังคำพูด ของคนที่ทะเลาะกันด้วยความโกรธและเกลียดชังหรือไม่ คำพูดที่ออกมาด้วยความเกลียดชังนั้น รุนแรงสกรปรก และน่าบัดสีเหลือเกิน จนบางครั้งท่านไม่อาจทนฟังได้ ในยามที่ท่านโกรธ ท่านอาจกล่าวคำพูดเหล่านั้นได้อย่างง่ายดาย ความดีที่อุตสาหะทำไว้ ก็ถูกทำลาย เพราะคำพูดไม่กี่คำนั้น จงระวังอย่าให้ความเกลียดชังและความ โกรธควบคุมลินของท่าน

ข. การใช้ลินในทางที่ถูก

เราได้กล่าวถึงการใช้อลินในทางที่ผิดมาพอสมควรแล้ว เชื่อว่าคงเป็นสิ่งกระตุ้นใจท่านไม่มากนัก ยิ่งเมื่อลินอาจนำโทษมากมายมาให้ หากใช้ในทางที่ผิดแต่ก็อาจนำคุณและประโยชน์มากมายเช่นกัน หากใช้ในทางที่ถูก

หนึ่ง คำปรึกษาหารือ (20: 18) “เมื่อจะวางโครงการ จงหารือกันก่อน และเมื่อจะทำการสงคราม จงปรึกษากันให้รอบคอบ”

พระธรรมสุภายิตข้อนี้เป็นเคล็ดลับแห่งความสำเร็จ ของกิจการทุกอย่าง แต่คนมากมายอวดตัวจนเกินไป ไม่ยอมขอคำปรึกษาจากผู้หนึ่งผู้ใดโดยเกรงจะถูกหัวเราะหาว่าเป็นคนโง่คนที่ฉลาดคือคนที่ไม่ละอายในการถามขอความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะมียู่มากกว่าหรือน้อยกว่าตน นอกจากเราต้องขอคำปรึกษา หารือ จากคนอื่นแล้ว เรายังมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่คนอื่นที่ต้องการด้วย

สอง “คำพูดที่เหมาะสมกับกาลเทศะ” (25:11) “คำพูดที่เหมาะสมกับกาลเทศะ เปรียบเสมือนผล แอบเปิดทำด้วยทองคำ ใส่ไว้ในกระเช้าเงิน”

คำพูดคำเดียวกันอาจนำความชื่นชมยินดี หรือความโกรธ และอัปยศอดสูมาสู่ท่าน เมื่อพูดในโอกาสที่แตกต่างกันเช่นการตลกขบขัน และการหยอกล้อ ในสถานะที่ไม่สมควร การว่ากล่าวตักเตือนคนอื่น ในที่ชุมนุมชนทำให้เขาอับอาย หรือการจู้จี้ในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งกำลังยุ่งและอารมณ์ไม่ดี เป็นต้น จงคิดให้ดีก่อนจะพูด เพราะเมื่อคำพูดออกจากปากแล้ว ก็ไม่อาจเก็บเข้ามาได้อีก

สาม การเป็นพยาน (10:11) “ปากของคนชอบธรรมนั้น เป็นน้ำพุแห่งชีวิต” แต่คำหยาบช้าท่วมอยู่ที่ปากของคนชั่ว สิทธิพิเศษอย่างหนึ่งซึ่งพระเจ้าประทานให้แก่คริสเตียนทุกคนคือการใช้ปากในการเป็นพยาน บอกให้คนอื่นทราบถึงสันติสุข และพระพรที่เราได้รับจากพระเยซูคริสต์ เมื่อเราใช้ปากเป็นพยาน เพื่อชวนคนอื่นจะได้รับชีวิตนิรันดร์ ปากของเราก็กลับเป็นน้ำพุแห่งชีวิต บางคนกล่าวว่า เขาอาจเป็นพยานได้ด้วยการประพาดขี้ของเขาริงอยู่การประพาดขี้ที่ดีของคริสเตียนอาจเป็นสิ่งดึงดูดใจ ทำให้ผู้ที่ไม่เชื่ออยากแสวงหาความจริง แต่เขาจะเข้าใจความจริงไม่ได้ จนกว่าท่านจะบอกให้เขาฟัง นอกจากนั้น คำสนทนาของคริสเตียนทุกคน ยังเป็นสิ่งพิสูจน์ให้คนอื่นเห็น ถึงชีวิตที่บังเกิดใหม่ภายในเขาด้วย

สี่ คำหนุนใจและคำอ่อนหวาน (16:24) “ถ้อยคำที่เพราะหู เป็นเหมือนรวงผึ้งคือมีรสหวานแก่จิตใจ และทำให้กระดูกสมบูรณ์ขึ้น”

การแสดงความรักโดยกิริยาท่าทางอย่างเดียวกันได้เป็นสิ่งเพียงพอ แม้แต่ระหว่างสามีภรรยา ในบางครั้งบางคราวภรรยาหรือสามีของท่าน ต้องการฟังคำว่า “ฉันรักเธอ” มากกว่าสิ่งใด ๆ ผู้นำที่ดีคือ ผู้ที่รู้จักตกแต่งเดือนด้วยความเข้มงวด ขณะเดียวกันรู้จักหนุนน้ำใจกล่าวคำชมเชย ด้วยคำที่อ่อนหวานในเวลาอันควร

มีสิ่งมากมายหลายอย่าง ที่เราต้องเรียน ต้องระวัง เกี่ยวกับคำพูดไม่มีผู้ใดมีนิสัยยากเกินไปจนตัดแปลงไม่ได้ หากพยายาม และอาศัยการช่วยเหลือของพระเจ้า

บทเรียนที่ 4 ความเกียจคร้าน

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต 6:9,10,22:13,20:4,31:4,26:16,10:4,5,26,12:24,25

มีใครบ้างท่ามกลางเราที่ชอบตรากตรำทำงานหนักคงมีน้อยคนหรือไม่มีเลยที่บอกว่าชอบ คนส่วนมากชอบมีชีวิตที่สบายอยู่ดีกินดี แต่นักธุรกิจที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของโลกกล่าวว่า “ความสำเร็จของชีวิตมิได้เกิดแก่คนที่ต้องการความสบาย แต่แก่คนที่ยินดีตรากตรำทำงานหนัก” นักเรียนนักศึกษาจำนวนมากอยากสอบได้คะแนนดีได้เรียนในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง แต่ไม่ยอมขยันหมั่นเพียรในการเรียน คนอยากกลายเป็นเศรษฐีแต่ก็เกียจทำงานผู้ที่พบความสำเร็จในชีวิต เช่นนักธุรกิจ นักศึกษานักวิทยาศาสตร์ ยอมรับว่าแท้จริงเรามีสติปัญญาความสามารถพิเศษมากกว่าคนทั่วไป ความสำเร็จของเขาเกิดขึ้นจากความขยันหมั่นเพียรและความทรหดอดทนทั้ง ๆ ที่เราก็อวดความจริงเหล่านี้ดี แต่คนเราก็อวดที่จะมีนิสัยขี้เกียจไม่ได้

ก. ลักษณะของคนขี้เกียจ

เพื่อให้ภาพของคนเกียจคร้ายเด่นชัดขึ้น เราจะบรรยายเล็กน้อย ให้ภาพนี้เป็นจุดกลิ้งจุดทัศน์ ส่องดูความเกียจคร้านภายในตนเอง แล้วหาทางแก้ไขได้

1. **ชอบตื่นสาย** “เจ้าจะนอนอยู่นานสักเท่าใด เจ้าขี้เกียจ เมื่อไรเจ้าจะตื่นลุกขึ้นจากการหลับไหลของเจ้าอยากนอนอีกนิด อยากงีบอีกหน่อย อยากกอดมือ นอนอีกประเดี๋ยว” (6:9,10) คนที่ตื่นสายเนื่องจากเหตุการณ์บังคับ เช่นทำงานจนดึก เหน็ดเหนื่อยเกินไป นอนดึก ไม่สบาย เป็นต้น เราจะไม่รวมอยู่ในพวกเกียจคร้าน แต่มีคนจำนวนหนึ่ง ชอบตื่นสายจนกลายเป็นนิสัย ดูเหมือนนาฬิกาที่ขาล้าบากที่สุดคือนาฬิกาที่เราพยายามตื่น และลุกขึ้นจากเตียงนอนในตอนเช้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูหนาวหรือฤดูฝน เรามักบอกตัวเองว่า “นอนอีกนิด หลับอีกหน่อย” พลิกไปมาอยู่บนที่นอนพระธรรมสุภาษิตกล่าวว่า นี่คือนิสัยของคนเกียจคร้าน คนที่ขยันมักตื่นแต่เช้าเสมอ ไม่ว่าจะมึนงงหรือไม่มีก็ตาม อากาศบริสุทธิ์ในยามเช้า สิ่งแวดล้อมสดชื่น ทำให้ร่างกายแข็งแรง จิตใจโปร่งใส เป็นเวลาที่ดีที่สุด ที่ท่านจะเข้าเฝ้าพระเจ้าส่วนตัว โดยการอ่านพระคัมภีร์และอธิษฐาน

2. **หลีกเลี่ยงการงาน** “คนเกียจคร้านมักกล่าวว่า มีสิ่งใดอยู่นอกบ้านข้าฯ จะถูกฆ่าตายที่กลางทาง” (22:13) คนเกียจคร้านนอกจากไม่ร่วมมือกับท่านในเวลาทำงานแล้ว ยังหาทางหลีกเลี่ยง เมื่อคนอื่นขอร้องด้วย เขามีข้อแก้ตัวที่ดี ๆ คอยอ้างให้ฟังเสมอ เมื่อเวลาฝนตกเขากล่าวว่า “ฝนตกเดินทาง

ลำบาก ทำงานไม่สะดวก” ยามท้องฟ้าปลอดโปร่งเขาก็กล่าวว่า “แคร์รอนทำงานไม่ได้” เมื่อชี้แจงไป โบสถ์ก็กล่าวว่า ไม่สบายบ้าง มีธุระสำคัญบ้าง ค่อยไปอาทิตย์หน้าบ้าง

3. ผลัดวันประกันพรุ่ง “คนเกียจคร้านไม่ยอมไถนาในฤดูทำนา” (20:4) คนส่วนมากมีนิสัยผลัดวันประกันพรุ่ง คิดว่ารออีกสักประเดี๋ยวจนถึงพรุ่งนี้ยังมีเวลามากพอ ไม่ต้องรีบร้อน ความลั้มเหลวของเขาอยู่ที่นี้เองทำให้ไม่มีงานชิ้นใดสำเร็จสักอย่าง ยกตัวอย่างการตอบจดหมายให้เพื่อน เรามักบอกตัวเองว่าค่อยตอบพรุ่งนี้หรือรอให้มีเวลาก่อนในวันต่อมา หรือเมื่อมีเวลา รู้สึกชี้แจงก็ผลัดไปอีกเวลาหนึ่งประกอบกับนิสัยขี้ลืมของเรา บางครั้งเดือนหนึ่งผ่านพ้นไปแล้ว เรายังไม่ได้ตอบจดหมายให้เพื่อน อย่างนี้กว่าฤดูไถนา หรือโอกาสจะยื่นยาวอยู่นาน มักผ่านพ้นไปอย่างง่ายดาย ชั่วพริบตาเดียวที่ท่านลืมที่ท่านผลัดวันประกันพรุ่ง โอกาสก็ผ่านพ้นไป ทำให้ท่านเสียใจภายหลัง “จงไถนาในฤดูทำนา” หรือ “จงทำขณะที่ยังมีโอกาส”

4. เพื่อฝัน “จิตใจของคนเกียจคร้านมักอยากได้ แต่ไม่ได้อะไรเลย” (13:4) คนเกียจคร้านชอบสร้างวิมานในอากาศแต่อย่างเดียว เขาใฝ่ฝันที่จะเป็นใหญ่เป็นโต ได้โน่นได้นี้ แต่เขาไม่ลงมือทำอะไรสักอย่าง ความอยากได้ของเขา ก็กลายเป็นเพียงความเพื่อฝัน

5. อวดตัว “คนเกียจคร้านเห็นไปว่าตัวมีปัญหา ยิ่งไปกว่าเจ็ดคนที่อาจตอบปัญหาได้ สมเหตุสมผล” (26:16)

สิ่งที่น่าทึ่งอีกอย่างหนึ่ง สำหรับคนเกียจคร้าน คือเป็นคนพูดมากอวดตัวสารพัดอย่าง แสดงว่าตนมีความสามารถ แต่เมื่อทำงานจริง ๆ เขากลับปลีกตัวไปเสีย ดังคำกล่าวที่ว่า “ทำดีแต่ทีเหลว” จากการสังเกตโดยทั่วไปจะเห็นว่า คนที่พูดมากมักทำงานไม่มาก แต่คนพูดน้อยมักทำงานได้มากกว่า

ท่านเป็นคนเกียจคร้านชนิดใดชนิดหนึ่งดังกล่าวมาข้างต้นไหม ให้เราดูต่อไปถึงผลของความเกียจคร้านว่า มีอะไรบ้าง

ข.โทษของความเกียจคร้าน

1. ยากจน “บุคคลผู้ทำการด้วยมือเกียจคร้าน ย่อมยากจนลง” (10:4) แม้คนขยันจะไม่ร่ำรวยทุกคน บางคนยังคงยากจนตามเดิม แต่เราจะปฏิเสธไม่ได้ว่า เหตุอย่างหนึ่ง ที่ทำให้คนหลายคนยากจนก็เพราะความเกียจคร้านของเขา เขาไม่ยอมทำงานหนัก ไม่มีความพยายามความอดทน บ้างก็อายุที่จะประกอบอาชีพที่มีรายได้น้อย หรือใฝ่สูงเกินไป ดูถูกงานที่ด้อยกว่า เมื่อไม่อาจทำสิ่งใดได้ ความขาดแคลน และความยากจนก็เข้ามาแทนที่ ไม่มีงานสุจริตใดที่ด่ำต่อจนเกินไป มหาเศรษฐีเป็นจำนวนมากเริ่มต้นจากการเป็นกรรมกรแบกหาม ตากแดดกรำฝน แต่ด้วยความขยันหมั่นเพียรของเขา เขาก็รับผลที่น่าชื่นชม

2. ความอับอาย “บุคคลผู้หลับไหล ในฤดูเกี่ยวเก็บก็เป็นบุตรที่เป็นเหตุให้ได้รับความอับอาย” (10:5)

นักเรียนที่สอบตกแต่ละปี มีเหตุผลที่แตกต่างกัน บ้างอ้างว่าไม่มีความสามารถจริง ๆ ที่จะเรียนวิชานั้น คนเหล่านี้ไม่มีสิ่งใดที่ต้องละอายใจ หากเขาได้พยายามจนสุดความสามารถแล้วแต่พวกที่น่าละอายมากที่สุด คือ พวกที่สอบตกเนื่องด้วยความเกียจคร้านบางคนมีสติปัญญาเฉียบแหลม มีความสามารถมาก แต่เนื่องจากความเกียจคร้าน เขาก็พบความพ่ายแพ้และความอับอาย นักมวย นักดนตรี นักกีฬา ที่ขาดการฝึกซ้อมเสมอย่อมได้รับรางวัลแห่งความอับอาย

3. เป็นที่รำคาญ ของคนอื่น “น้ำส้มทำให้เจ็บฟัน และควันทำให้เสบตาฉันใด คนเกียจคร้านย่อมทำให้คนที่ใช้เขา เจ็ดรำคาญฉันนั้น” (10:26)

คนเกียจคร้านมักไม่ค่อยสัจซื่อในหน้าที่ที่มอบหมาย เขาทำเพื่อเห็นแก่รายได้ หรือสิ่งตอบแทนบางอย่างเท่านั้น เมื่อมีคนคอยควบคุมดูแล เขาจะพยายามทำ แต่เมื่ออยู่ลับหลัง เขาเฉื่อยชา อี้อวด คนชนิดนี้ย่อมไม่เป็นที่ชอบพอของนายจ้างและไม่เป็นที่พอพระทัยพระเจ้าด้วย

4. เป็นคนที่รับใช้เสมอ “...คนเกียจคร้าน จะต้องเป็นคนรับใช้การงาน” (12:24) คนที่ขี้เกียจ อย่าหวังจะเป็นใหญ่เป็นโต มีตำแหน่งชื่อเสียง เป็นเศรษฐี ความมั่งคั่ง ความสำเร็จในชีวิตเกิดจากความพยายาม คின்றต่อสู้ทั้งนั้นอาจจะมีบางคนสำเร็จด้วยมรดกตกทอด แต่มีน้อยรายเต็มที และนั่นมิได้หมายถึงความสำเร็จที่แท้จริง

5. หางานยาก “ทางของคนเกียจคร้าน เป็นเหมือนรั้วต้นหนาม” (15:19) ยุคนี้เป็นยุคแห่งการแข่งขันไม่ว่าการเรียน การค้า ธุรกิจ ผู้ที่ขยันเท่านั้นจึงอาจเอาชนะได้ ส่วนทางของคนเกียจคร้านก็ประคุดมีรั้วหนามคันไว้พบความยากลำบากทุกด้าน

6. ทำลายตัวเอง “ความอยากได้ของคนเกียจคร้านก็ทำลายตัวของตนเอง เพราะมือของเขาไม่ยอมทำการ” (21:25) ในตอนต้น เราเกียจคร้านหลีกเลี่ยงการทำงาน เพื่อหาความสบายมาสู่ตัวและทำให้คนอื่นเดือดร้อน แต่ผลในบั้นปลายเป็นการทำลายตัวเอง นอกจากไม่ได้พบความสบาย ยังพบความทุกข์ยากลำบากอีกมากมาย โทษของความเกียจคร้านยังมีมากมาย ที่กล่าวมาเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น

ค. ผลของความขยัน

ในทางตรงกันข้าม คนที่ขยันย่อมนำคุณมากมายมาสู่ตัวเช่น

1. ความมั่งคั่ง “บุคคลผู้ทำการด้วยมือเกียจคร้าน ย่อมยากจนลง แต่มือซึ่งขยันขันแข็ง กระทำให้เกิดความมั่งคั่ง” (10:4)

2. **ได้ตำแหน่งชื่อเสียง** “มือของคนขยัน จะได้อะไรปกครองไว้แต่คนเกียจคร้าน จะต้องเป็นคนรับใช้การทำงาน” (12:24) “เจ้าเห็นคนที่ขยันขันแข็งในการทำงานของเขาหรือ คนนั้นจะได้รับราชการของกษัตริย์...” (22: 29)

3. **ไม่ขัดสนสิ่งใด** “จิตใจของคนเกียจคร้าน มักอยากได้ แต่ไม่ได้อะไรเลย ส่วนจิตใจของผู้ขยันจะอ้วนท้วน” (13:4) “ทางของคนเกียจคร้านเป็นเหมือนรั้วต้นหนาม แต่ทางของคนตรงเป็นเหมือนทางหลวง” (15:19) “ทรัพย์สมบัติที่ได้มาเปล่า ๆ จะร่อยหรอหมดไป แต่บุคคลผู้สะสมไว้ ด้วยน้ำพักน้ำแรงจะมีมากขึ้น” (13:11)

4. **เป็นที่ชอบใจของคนอื่น และเป็นที่พอพระทัยพระเจ้าด้วย**

ในการดำเนินชีวิตคริสเตียนก็เช่นกัน ผู้ที่ขยันหมั่นเพียรเท่านั้นจึงจะพบพระพรอันใหญ่ยิ่งจากพระเจ้า ส่วนผู้ที่เกียจคร้านในการมาโบสถ์ เกียจคร้านอ่านพระคัมภีร์หรือศึกษาเป็นพยาน ชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณของเขาจะอ่อนแอลงแม้จะอุทิศตนทุ่มเทฝ่ายร่างกาย ฝ่ายทรัพย์แต่พระเยซูคริสต์ตรัสว่า “...เจ้าเป็นคนเร้นแค้นเข็ญใจ เป็นคนขัดสนเป็นคนตาบอด และเป็นคนเปลือยกายอยู่” (วิวรณ์ 3:17) หากท่านสำนึกตัว ในความเกียจคร้านของตนทั้งในการทำงานและทางชีวิตฝ่ายวิญญาณจงเริ่มต้นใหม่วันนี้ ตั้งใจใหม่ให้แน่วแน่ที่ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป โดยการช่วยเหลือของพระเยซูคริสต์ จะไม่เกียจคร้านต่อไปอีก

บทเรียนที่ 5 อาหารและเหล่า

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต บทที่ 23

ชายหนุ่มสองคนสนทนากันเกี่ยวกับเรื่องรับประทานอาหาร

นาย ก. ในแต่ละวันเราใช้เวลามากมายเหลือเกิน สำหรับรับประทานอาหาร หากเราสามารถผลิตอาหารทั้งมือเป็นเพียงยาเม็ดเดียว คงจะดีไม่น้อย

นาย ข. ผมไม่ขอรับประทานอาหารเช้าที่เป็นเม็ดยานั้นแน่ เพราะความอร่อยอยู่ที่การเคี้ยว และรสชาติของอาหารแต่ละชนิดที่เรารับประทานเข้าไป

คงมีน้อยคนนัก ที่มีความเบื่อหน่ายในการรับประทานอาหารเช้า คนส่วนมาก อยากจะรับประทานอาหารเช้ารสชาติอร่อย ประจวบโดยพ่อครัวหรือแม่ครัวฝีมือเยี่ยม บางคนชอบรับประทานเสมอ ๆ ชนิดที่เรียกว่า “กินไม่รู้จุกอิม” มิใช่เพราะเขาหิวเสมอ แต่เพราะเป็นนิสัยอย่างหนึ่งของเขา ให้เรามาศึกษาว่าพระธรรมสุภาษิต สอนเกี่ยวกับการรับประทานอาหารเช้าไว้อย่างไรบ้าง

ก. การกินเคิบ (สุภาษิต 23: 1-3)

คนกินเคิบ คือคนกินจุ จะกละโลก ไม่รู้จักบังคับตน การกินจุมิใช่เป็นสิ่งที่ดีต่อร่างกาย ทุกคนควรรับประทานอาหาร ตามความต้องการของร่างกาย ท่านควรขอบพระคุณพระเจ้า หากท่านเจริญอาหาร รับประทานได้มาก เพราะนั่นเป็นสัญญาณอย่างหนึ่ง ส่อให้ทราบว่าท่านมีร่างกายแข็งแรง แต่มีคนบางจำพวกไม่เพียงแต่กินจุ ยังมีนิสัยบางอย่างไม่ค่อยดี เช่นชอบรับประทานมากเกินไปทั้ง ๆ ที่อิมแล้ว แต่ด้วยใจอยากรับประทาน เขาจึงรับประทานอีกต่อไปจนพอกพอใจ คนประเภทนี้มักมีร่างกายอ้วนท้วนผิดปกติ ไม่ว่องไวปราดเปรียวเหมือนคนธรรมดา

อีกประเภทหนึ่ง ได้แก่คนเลือกรับประทาน คือเลือกรับประทานอาหารที่ตนชอบเท่านั้น เช่นไก่ หมูย่าง แกงจืดเป็นต้น และไม่ชอบรับประทานอาหารอีกหลายอย่าง คนประเภทนี้จะรู้สึกลำบากใจมาก เมื่อไปรับประทานอาหารในที่ต่าง ๆ ซึ่งมีแต่อาหารชนิดที่เขาไม่ชอบ เขาชอบแต่อาหารดี ๆ เมื่อมีอาหารธรรมดา ๆ เขาก็ไม่อาจรับประทานได้ พระธรรมสุภาษิตสอนให้เรา รู้จักบังคับตนในเรื่องอาหาร ฝึกฝนตนให้รู้จักรับประทานอาหารทั่ว ๆ ไป ไม่รับประทานตามใจชอบ แม้เมื่อได้รับเชิญไปในการเลี้ยง ก็จงระวังให้มาก อย่าเป็นคนกินเคิบ จะกละ มุมมาม เมื่อพบอาหารดี รสพิเศษ เพราะนอกจากจะเป็นที่รังเกียจของคนอื่นแล้ว ในฐานะที่เป็นคริสเตียน ย่อมจะนำความเสื่อมเสียมาสู่นามของพระเยซูคริสต์ด้วย ทั้งยังได้ชื่อว่า เป็นคนไม่รู้จักสุขลักษณะอนามย์ที่ดี

ท่านคงจำเรื่องชูชกได้ ชูชกเป็นชายขอลานจะกละ บังเอิญมีโอกาสได้รับเชิญไปในงานเลี้ยงของเจ้าเมือง เนื่องจากไม่เคยลิ้มรสอาหารอันโอชะเช่นนี้ มาก่อน จึงได้แต่ กิน กิน กิน จนท้องแตกตาย จึงพยายามฝึกลิ้นตนเองตั้งแต่ยังเยาว์ ในเรื่องรับประทานอาหารเพื่อให้ติดเป็นนิสัยที่ดีต่อไปในวันข้างหน้า เป็นประโยชน์แก่ตัวเองและเป็นที่ยกย่องเกียรติยศแด่พระเจ้า

ข. การเมาเหล้า

ปัญหาเรื่องการดื่มเหล้า เป็นที่ถกเถียงกัน อย่างกว้างขวาง พวกหนึ่งกล่าวว่า การดื่มเหล้าไม่เป็นการผิดต่อคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์เพราะในพระคริสตธรรมคัมภีร์ห้ามว่าอย่าเมาเหล้า (เอเฟซัส 5: 18) ไม่ใช่ห้ามดื่มเหล้าอีกพวกหนึ่งกล่าวอย่างแข็งขันว่า คริสเตียนที่แท้จริง ไม่ควรดื่มเหล้าเป็นอันขาด ใครจะผิดจะถูกนั้นขอให้ท่านตัดสินใจเอาเองจากบทเรียนที่เราจะศึกษาต่อไป

ทำไมคนมากมายจึงดื่มเหล้า คงไม่มีคำตอบใดดีเท่ากับคำตอบของผู้ดื่มต่อไปนี้เป็นคำตอบที่รวบรวมจากปากคำของคนดื่มเหล้า

1. เพราะมีรสชาติอร่อย เข้มข้น
2. ดื่มตามคนอื่น
3. ทำให้สนุก มีชีวิตชีวา
4. ทำให้โก้เก๋
5. เป็นชายแท้ และในยุคใหม่ทุกคนต้องดื่มเหล้า
6. เป็นการพักผ่อนหย่อนอารมณ์ที่ดี
7. ทำให้ลืมความทุกข์ได้
8. ทำให้ร่างกายแข็งแรง
9. ดื่มเพื่อแสดงความยินดี
10. ดื่มเพื่อเชื่อมไมตรีจิต

คำตอบเหล่านี้มีเหตุผลถูกต้องเพียงใด ขอนักศึกษาพิจารณาและอภิปรายในชั้น แล้วเขียนประโยชน์ต่าง ๆ ของการดื่มเหล้า และโทษของการดื่มเหล้าแล้วนำมาเปรียบเทียบกันดูเพื่อหาข้อสรุป

ค. โทษของการดื่มเหล้า

1. ทำให้ยากจน “ด้วยว่าคนขี้เมา และคนกินเดิบคงจะมาถึงการยากจน” (อ่าน 23:20,21) เรื่องจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น คงจะเป็นตัวอย่างและคำสนับสนุนคำสอนข้อนี้ ผู้ดื่มเหล้านอกจากต้องจ่ายทรัพย์สินมากมายแล้ว ยังทำให้เขาไม่อาจทำงานได้เท่าที่ควรและในที่สุดต้องเลิกจากงานที่ตนทำอยู่ บางคน เมื่อไม่มีเงินทองพอที่จะซื้อเหล้าต้องจำนำทรัพย์สินสมบัติที่มีอยู่จนสิ้นเนื้อประดาตัว พระธรรมสุภาษิตสอนไว้

ว่า อย่ามัววุ่นอยู่กับนักดื่มเหล้าองุ่น เกรงว่าเขาจะชวนให้ท่านประพฤติตาม คนส่วนมากมิได้มีความตั้งใจ จะดื่มเหล้าได้รับการชักชวน จึงเริ่มดื่มเพื่อความสุข ครั้งละเล็กละน้อย จนกลายเป็นนักดื่มอย่างถอนตัวไม่ขึ้น

2. ทำให้เสียใจภายหลัง “ใครที่ร้อง “โอ้โอ้” ใครที่ร้องว่า “โธ่ อนิจจาเอ๋ย” ” (23:29, 30) มารมักทำให้มนุษย์เห็นความวิเศษ ความสนุกสนานในเบื้องต้น แต่ไม่เคยบอกให้ทราบถึงความระทมทุกข์ และความฉิบหายให้บั้นปลาย คุณเมื่อครั้งที่มารหลอกลวงเอว ให้รับประทานผลไม้ที่ทำให้รู้ความดีและชั่ว เอวมองเห็นแต่สิ่งวิเศษที่ตนจะได้รับ แต่หาทราบไม่ว่า นั่นคือทางที่นำไปสู่ความพินาศ การดื่มเหล้าก็เช่นกัน มันอาจก่อให้เกิดความสนุกสนาน ลืมความทุกข์ได้ชั่วครั้งชั่วคราว แต่บั้นปลายก็ไม่พ้นความหายนะ

3. ทำให้ทะเลาะวิวาท (23: 19, 30)

เพลงไทยสากลเก่าแก่เพลงหนึ่งซึ่งมีเนื้อร้องตอนหนึ่งว่าดังนี้ “ฉันบ้ำกั้นชาจนหูตาดลาย เห็นหมูโตเท่าควายโอ้เดือนหงายเห็นเป็นเดือนคว่ำ” คนที่เมาเหล้าก็มีลักษณะอย่างนี้ ชำมี ความร้ายแรงกว่านี้อีก แทนที่จะเห็นหมูโตเท่าควายกลับเห็นควายโตเท่าหมู หาเรื่องทะเลาะวิวาททำต่อยทำดี โดยไม่เลือกหน้าใคร คติฆาตกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มีผลสืบเนื่องมาจากการเมาเหล้าไม่น้อย

4. ทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ “ตาของเจ้าจะมองเห็นของวิปริตไปและใจของเจ้าจะทำให้เจ้าพูดคำละเอะเทอะไป” (23:33)

มีเรื่องน่าบัดสีเรื่องหนึ่งเกิดแก่โสดหลานอับราฮัมคือ หลังจากโสดและบุตรสาวสองคนหนีจากเมืองเอโดมอย่างคนสิ้นเนื้อประดาตัวแล้ว เขาทั้งสามได้หลบซ่อนอยู่ในถ้ำ บุตรสาวทั้งสอง เกรงว่าจะไม่มีเชื้อสายสืบตระกูลจึงมอมเหล้าบิดาจนมามาหมกสติสัมปชัญญะ แล้วได้ร่วมประเวณีกับบิดาของตน

คนที่ตกเป็นทาสของเหล้า จะไม่รู้จักคิดและชอบใจ ๆ ทั้งสิ้น กระทำทุกอย่างได้โดยไม่มี ความละอาย ซึ่งนำความเสื่อมเสียมาสู่ตนเองและผู้อื่น

ง. คำเตือน (31:4-7)

กษัตริย์ซามูเอล และเจ้านายทั้งปวง ได้รับคำเตือนว่าอย่าดื่มเหล้า เกรงว่าจะทำให้พวกเขาขาดสติสัมปชัญญะจะปกคครอบประชากรด้วยความอยุติธรรม

ในพระคริสตธรรมใหม่ สอนไว้ว่า “อย่าเมาเหล้าองุ่นอันเป็นเหตุให้เสียคนไปแต่จงประกอบด้วยพระวิญญาณ” (เอเฟซัส 5:18) บางคนอาจถามว่าหากเพียงดื่มสุรา แต่ไม่เมาจะได้หรือไม่ คำสอนที่ดีคือ “อย่ามองดูเหล้าองุ่นนั้นที่มีสีแดง และที่ฉายแสงอยู่ในถ้วย มันเลื่อนไหลลงไปอย่างคล่องคอ แต่ที่สุดปลายมันจะกัดเหมือนงู และจะปล่อยพิษเหมือนงูเห่า” (สุภาษิต 23:31,32)

การดื่มเหล้าเล็กน้อยอาจจะมิใช่การบาป แต่เพราะสิ่งเล็กน้อยนี้เองนำไปสู่เรื่องใหญ่ เพื่อป้องกันท่านให้พ้นจากอันตรายที่จะได้รับ จงเลิกเสียดีกว่าอย่าแะต้องเลยจะดีกว่า

วงการแพทย์ก็ให้คำสนับสนุนความจริงที่ว่า เหล้าให้โทษแก่ร่างกายมากกว่าให้ประโยชน์ ร่างกายของเราเป็นวิหารของพระเจ้า จึงไม่ควรให้อาหาร หรือเครื่องดื่มใด ๆ นำความเสื่อมโทรมมาสู่ร่างกายเรา อีกประการหนึ่งคริสเตียนส่วนมากยอมรับว่า การดื่มเหล้า ไม่เป็นการถวายเกียรติยศแด่พระเจ้า “เหตุฉะนั้นถ้าท่านทั้งหลายจะกินจะดื่มก็ดี หรือจะทำประการใดก็ดี จงกระทำทุกสิ่งให้เป็นที่ถวายเกียรติยศแด่พระเจ้า” (1 โครินธ์ 10:31)

สุภาษิต 31:6,7 มิได้หมายความว่า ผู้ที่มีความทุกข์ใจดื่มสุราได้ และมีได้หมายถึงการดื่มสุรา ซึ่งเป็นการประพฤติกของคนที่ไม่หวัง คนที่ไม่มีพระเจ้าเป็นที่พึ่ง คนที่เดินทางไปสู่ความตาย

คริสเตียนมีฐานะต่างกับคนเหล่านั้น เราจะไปประพฤตเช่นนั้นไม่ได้กระนั้นก็ตาม เราจะหมิ่นประมาทถูกกล่าวโทษนักดื่มเหล่านั้นไม่ได้

นอกจากเราเองควรละเว้นจากเครื่องคองของเมาแล้ว เรายังต้องช่วยคนเหล่านั้นให้ทราบถึงความจริงนี้ โดยอธิษฐานเผื่อเขา เป็นพยานให้เขาเพื่อเขาจะได้มาถึงที่รอด โดยทางพระเยซูคริสต์

บทเรียนที่ 6 การเชื่อฟังคำตักเตือน

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต 12:1,12,15,1:8,9,27:5,6,25:12,3:11,12,17:10

ก่อนที่ทหารแต่ละคนจะเข้าสู่สนามรบ เขาต้องได้รับการฝึกฝนให้รู้จักการเชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของนายทหารอย่างเด็ดขาด และจับพลันเพราะในสนามรบ การที่ไม่เชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งโดยเด็ดขาด และจับพลันนั้น อาจนำความตายมาสู่ผู้อื่นและตัวเองได้ สองสามเดือนแรกของการฝึกทหารอยู่ที่การฝึกเข้าแถว เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา หมอบ คลาน วิ่ง และอื่น ๆ ทหารใหม่คนหนึ่งเล่าว่า เมื่อได้รับคำสั่งให้หมอบลงกับพื้น เขาจะต้องหมอบลงทันที ไม่ว่าที่นั่นจะมีโคลนตมและสกปรก หรือมีสิ่งเหม็นเน่าอยู่ คริสเตียนทุกคนเป็นทหารของพระคริสต์พระธรรมสุภาษิตได้ช่วยให้เรารู้จักเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำตักเตือน หรือคำสั่งของพระเจ้าบ่อยครั้ง

ผู้ที่ไม่เชื่อฟังคำตักเตือน จะเป็นคนเช่นใด

1. เป็นเหมือนเดรัจฉาน “คนใดที่รักการตักเตือนให้เป็นคนดีก็รักความรู้ แต่ผู้ซึ่งการตักเตือนก็เป็นเหมือนเดรัจฉาน” (12:1)

คนส่วนมากมีความหยิ่งยโสอยู่ในจิตใจ ไม่ชอบให้คนอื่นมากตักเตือนตน และมีคนเป็นจำนวนน้อยนัก ที่รู้สึกยินดีและขอบคุณ เมื่อผู้หนึ่งผู้ใดมาตักเตือนเขา พระธรรมสุภาษิตกล่าวว่า “ผู้ซึ่งการตักเตือน ก็เป็นเหมือนเดรัจฉาน” เพราะเดรัจฉานไม่อาจเข้าใจคำเตือนได้ ทางเดียวเท่านั้นที่จะทำให้มันเชื่อฟัง คือใช้กำลังบังคับหรือหลอกลวงด้วยเล่ห์เหลี่ยมต่าง ๆ

2. เป็นคนโหดเหี้ยม “คนโหดเหี้ยมย่อมเห็นว่า ทางตนเป็นทางดีแต่คนที่มึปัญหาหนักนั้น ย่อมฟังคำตักเตือน” (12:15)

เหตุผลประการหนึ่งที่คนทั่วไปไม่ยอมฟังคำตักเตือนของผู้อื่น ก็เพราะเขากลัวว่า คนอื่นจะคิดว่าเขาเป็นคนโง่ แต่ความจริงมีอยู่ว่า คนที่ฉลาดไม่กลัวว่าคนอื่นจะกล่าวหาว่าเป็นคนโง่ เขาจะรับฟังคำแนะนำตักเตือนของคนอื่นด้วยใจยินดีโดยเหตุนี้ เขาจึงจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมเสมอ และสามารถแก้ไขปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น ส่วนคนโหดเหี้ยมมักไม่ยอมรับว่าเขาผิดเขาโง่ ชอบแสดงตนว่าเป็นคนฉลาดรอบรู้เสมอไป ผลที่ได้รับคือจะเป็นคนที่ไม่รู้อะไรเลย จึงเป็นคนที่โหดเหี้ยมอย่างแท้จริง

3. เป็นคนประมาท “คนมักประมาทเขายะเย่ ไม่ชอบให้ใครเตือนเขาจะไม่ไปหาคนที่มึปัญหา” (15:12)

อุบัติเหตุบนท้องถนน ส่วนมากเนื่องจากความประมาท ไม่ยอมปฏิบัติตามคำตักเตือนของเจ้าหน้าที่ และป้ายจราจรที่ตั้งไว้ข้างถนน เช่นเมื่อเขียนว่า “ฝนตกถนนลื่น” แทนที่จะระมัดระวังกลับขับรถเร็วดูจุกจุก เพื่ออวดฝีมือในที่สุดก็พบมฤตยูที่มีใบหน้ายิ้มแย้มรอรับอยู่แล้ว

เราควรเชื่อฟังคำเตือนของผู้ใดบ้าง

1. คำเตือนของบิดามารดา “ศิษย์ของเราเอ๋ย จงฟังโอวาทบิดาของเจ้า และอย่าละทิ้งคำสอนของมารดาเจ้า เพราะว่าคำสั่งสอนนั้น ๆ จะเป็นคุณมงคลสวมศีรษะเจ้าและจะเป็นสร้อยคล้องคอของเจ้า” (1:8,9)

สถานที่แห่งแรกที่ท่านได้รับการฝึกฝน ให้รู้จักเชื่อฟัง ก็ในครอบครัวของท่าน การเชื่อฟังครั้งแรกซึ่งท่านต้องเรียนรู้คือ การเชื่อฟังบิดามารดา คนที่รู้จักเชื่อฟังบิดามารดาตั้งแต่ยังเยาว์ ย่อมไม่เป็นการยาก ในการที่จะเชื่อฟังพระเจ้า หากท่านไม่อาจเชื่อฟังคนที่ท่านสามารถมองเห็นได้ คือ บิดามารดาของท่านเองแล้วท่านจะเชื่อฟังพระเจ้า ผู้ที่ท่านมองไม่เห็นได้อย่างไร น่าเสียใจเหลือเกินที่จะกล่าวว่าคนในยุคปัจจุบันมีความเคารพเชื่อฟังบิดามารดา น้อยลงทุกที จนบิดามารดา รู้สึกชอกช้ำใจที่ไม่อาจว่ากล่าวตักเตือนบุตรหลานได้แม้แต่น้อย บางคนอาจมีเหตุผลบางประการ ที่ไม่อาจฟังคำตักเตือนของบิดามารดาได้ทุกครั้ง เนื่องด้วยใจรักพระเจ้า และเห็นคุณประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคตแต่เขายังสามารถปฏิบัติตนเป็นบุตรที่เชื่อฟังได้โดยการอธิบายหรือปรึกษาหารือกับบิดามารดาด้วยความเคารพ และด้วยความยำเกรงพระเจ้ามิใช่ด้วยความมูทะลุคุดัน หยาบคาย ไม่มีบิดามารดาคนใดหวังร้ายต่อบุตร หากท่านเข้าใจเจตนาของบิดามารดา เชื่อว่าบิดามารดาจะต้องยินยอมเห็นด้วยกับท่านสักวันหนึ่ง

หนุ่มสาวเป็นจำนวนมากใจร้อนจนเกินไป อยากรจะได้อะไรทุกอย่างตามใจปรารถนา จนเกิดการทะเลาะเบาะแว้งกับบิดามารดา นี่เป็นสิ่งที่ไม่ควรอย่างยิ่ง พระเยซูคริสต์ทรงสอนให้คริสตชนทุกคนเคารพเชื่อฟังคำตักเตือนของบิดามารดา การไม่เชื่อฟังบิดามารดา ก็เท่ากับ การไม่เชื่อฟังพระเจ้าด้วย

2. คำเตือนของเพื่อนรัก “คำต่อว่ากันต่อหน้า ก็ดีกว่าความรักที่ไม่แสดงออกมา บาดแผลที่เพื่อนเขาทำแก่เรานั้นเป็นการทูลจิด แต่จูบของศัตรูนั้นเป็นการหลอกลวงทั้งสิ้น” (27:5,6)

แต่คนส่วนมากชอบคำยินยอมมากกว่าคำตักเตือน แต่เพื่อนที่แท้จริง ไม่เพียงแต่ยกย่องเมื่อเราทำดีเท่านั้น แต่ยังตักเตือนด้วยน้ำใสใจจริงเมื่อเราผิดพลาด นี่ก็เป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งที่ช่วยให้เราทราบว่าใครเป็นเพื่อนแท้และใครเป็นเพื่อนเทียม เพื่อนเทียมมักสรรเสริญเยินยอ เพื่อให้เราชอบอกชอบใจไม่ว่าจะผิดหรือถูกเป็นเหตุให้เราหลงก้าวเข้าไปสู่ความผิดมากยิ่งขึ้น เพื่อนแท้ นั้น ย่อมไม่ยอมให้เราถลำตัวซ่วลงไปเช่นนั้น ด้วยความหวังดี เขาจึงตักเตือนท่าน แม้การตักเตือนบางครั้งต้องใช้คำปั้น เพราะความแข็งแกร่งดั่งของของท่าน ก็จงขอบคุณเขา

3. คำเตือนของผู้มีปัญญา “คำตักเตือนห้ามปราม ของผู้ที่มีปัญญาที่มากกระทบหูคนเชื่อฟัง ก็เปรียบเหมือนตุ้มหูและเครื่องประดับ ที่ทำด้วยทองคำบริสุทธิ์” (25:12)

ผู้มีปัญญาเช่นนี้อาจได้แก่ศิษยาภิบาล นักเทศน์ ครูบาอาจารย์ ผู้ปกครอง มัคทายกของคริสตจักร ผู้มีอายุมากกว่าท่าน ตลอดจนญาติพี่น้องท่านเหล่านี้อาจมีประสบการณ์ในชีวิตทางด้านต่าง ๆ มากกว่าท่าน ซึ่งจะให้คำตักเตือนที่ดีแก่ท่านได้ จึงไม่ควรหมิ่นประมาทคำตักเตือนของเขา

4. คำเตือนของพระเจ้า “บุตรชายของเราเอ๋ย อย่าประมาทต่อบทวินัยของพระเยโฮวาห์ และอย่าอ่อนระอาต่อการเตือนสอนของพระองค์” (3:11,12)

คำตักเตือนที่ท่านต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามมากที่สุด คือคำตักเตือนของพระเจ้า หากท่านต้องเลือกระหว่างคำเตือนของพระเจ้า กับคำเตือนสอนของมนุษย์ จงเลือกคำเตือนของพระเจ้าเสมอ และคำเตือนใด ๆ ก็ตามที่ขัดกับคำเตือนของพระเจ้า ถือว่าเป็นคำเตือนที่ผิดพลาดทั้งสิ้น

พระเจ้าทรงเตือนมนุษย์หลายวิธี วิธีที่แจ่มกระจ่างชัดแจ้งที่สุด คือเตือนโดยทางพระคำรัสของพระองค์ จงสังเกตดูเสมอว่า ข้อพระธรรมใดที่เป็นคำเตือนสติหรือเป็นข้อตักเตือน จงขีดเส้นใต้และจดจำไว้ เพื่อนำเอาไปปฏิบัติตาม

พระเจ้าอาจตักเตือนเรา โดยการคลายของพระวิญญาณบริสุทธิ์ จิตสำนึกผิดและชอบของท่าน จะทำให้ท่านรู้สึกไม่มีความสุขไม่สบายใจเมื่อท่านคิดจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ไม่ถูกต้องตามน้ำพระทัยของพระองค์

พระองค์อาจตักเตือนโดยอาศัยสิ่งแวดล้อม เช่น เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ท่าน การทดลอง ความทุกข์ลำบากและแม้กระทั่งความผิดหวังบางครั้งพระองค์อาจตักเตือนโดยทางบุคคลที่เราเคารพรัก เช่น บิดามารดาครูบาอาจารย์ ศาสนาจารย์ ศิษยาภิบาล เพื่อนรัก ดังอธิบายแล้วข้างต้น ขออย่าอีกครึ่งหนึ่งว่า จงยึดคำตักเตือนและคำสอนในพระคำรัสของพระเจ้า เป็นหลักเสมอ

โทษของการไม่เชื่อฟังคำตักเตือน

พระเจ้าทรงต้องการให้เราเชื่อฟังคำตักเตือนทันทีที่ได้ยิน “คนที่เข้าใจเมื่อถูกว่ากล่าวแต่เพียงครั้งเดียว ก็ซึมทรานยิ่งกว่าคนโง่เขลา ที่ถูกโบยสักร้อยราย” (17:10) คนที่ไม่ยอมฟังคำตักเตือน จะได้รับผลร้ายหลายประการเช่น พระเจ้าจะไม่ทรงสถิตฟัง และจะไม่ตอบคำอธิษฐานของเขา (อ่าน 1:25-28) เขาจะกลายเป็นคนยากจนจนกันแค่น และได้รับการอับอายขายหน้าในที่สุด (13:18) เขาจะได้รับการตีสอนอย่างสาหัสจากพระเจ้า และจะพบความในตายที่สุด (15:10)

พระเจ้าทรงเตือนมนุษย์ทุกคนให้กลับใจเสียใหม่ ด้อนรับพระเยซูคริสต์เป็นพระเจ้าผู้ช่วยให้รอดของตน ทรงเตือนคริสเตียนทุกคน ให้ดำเนินชีวิตอยู่ในทางชอบธรรม ตามน้ำพระทัยของพระองค์ “เหตุ

ฉะนั้น ตามที่พระวิญญาณบริสุทธิ์ตรัสว่า “วันนี้ถ้าท่านทั้งหลายจะได้ยินพระสุรเสียงของพระองค์ อย่า
กระทำให้ใจของท่านแข็งกระด้างไป...” (ฮีบรู 3:7, ดู ข้อ 8-11 ด้วย)

บทเรียนที่ 7 การเลือกคู่ครอง

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต 12:4,21:9,19,11:22,31:30,5:15-18, เอเฟซัส 5:25

ท่านคงได้ยินคำกล่าวที่ว่า “การตัดสินใจเลือกคู่ครอง เป็นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุดในชีวิต รองจากการตัดสินใจต้อนรับพระเยซูคริสต์ เป็นพระเจ้าผู้ช่วยให้รอด” คำกล่าวนี้จะจริงเพียงใด คุณได้จากสามีภรรยาต่าง ๆ สามีภรรยาบางคู่อยู่เย็นเป็นสุข รักใคร่สนิทสนมกลมเกลียวกัน จนกระทั่งแก่เฒ่า แต่บางคู่มีเรื่องทะเลาะวิวาทบาดหมางกันบ่อย ๆ จนบ้านแตกสาแหรกขาด ภรรยาต้องขมขื่นกลืนน้ำตาตลอดชีวิต หรือสามีหาความสุขจากครอบครัวของคนไม่ได้ มีหนังสือต่าง ๆ เขียนขึ้น เพื่อช่วยให้สามีภรรยาพบความสุขในชีวิตแต่งงาน สอนหนุ่มสาว ให้รู้จักเลือกคู่ครองที่ถูกต้อง หนังสือที่ให้คำแนะนำที่ดีที่สุดในเรื่องนี้คือพระคริสตธรรมคัมภีร์

ทั้งพระคริสตธรรมใหม่ และพระคัมภีร์เดิม ให้คำสอนมากมายเกี่ยวกับเรื่องนี้ พระธรรมสุภาษิตเตือนให้เราตระหนัก ถึงความสำคัญของการเลือกคู่ครองดังนี้ว่า “ภรรยาผู้มีใจบริสุทธิ์นั้นเป็นมงกุฎของสามี แต่ภรรยาผู้ทำให้เกิดความอับอายขายหน้านั้น เป็นเหมือนความมุขังในกระดุกของสามี” (สุภาษิต 12:4) “ที่จะอาศัยอยู่ที่ห้องมูมคาดฟ้าตีก็ดีกว่าอยู่ร่วมห้องกว้างขวางด้วยกันกับหญิงมักทะเลาะจู้จี้” “ไปอาศัยอยู่ที่ป่าเปลี่ยวดีกว่าอาศัยอยู่กับหญิงที่มักทะเลาะและบ่นจู้จี้” (21:9,19)

ข้อพระธรรมเหล่านี้ เตือนให้ระมัดระวังในการเลือกภรรยา สรุปความว่าการครองตนเป็นโสดตลอดชีวิต หนรับความอ้างว้างเปล่าเปลี่ยวใจ ก็ดีกว่าแต่งงานกับสตรีที่ไม่ดี ในทำนองเดียวกัน สำหรับสุภาพสตรีทุกท่าน การครองโสด ก็ดีกว่าเลือกคู่ครองที่ผิดหลายพันเท่า นักศาสนาสอนว่าคนหนึ่งถามหนุ่มสาวที่แต่งงานใหม่ ๆ ว่า “ชีวิตแต่งงานของคุณเป็นอย่างไร” สามีตอบด้วยเสียงหัวเราะว่า “วิเศษมากครับ” ศาสนาจารย์ยิ้มด้วยความพอใจและกล่าวว่า “ใช่แล้วการแต่งงานที่ถูกต้องก็เท่ากับขึ้นสวรรค์ แต่หากเลือกคู่ผิดก็เท่ากับลงนรกทั้งเป็น”

การเลือกภรรยา

“สตรีรูปงาม แต่ปราศจากสติรอบคอบ ก็เหมือนกับแหวนทองอันประดับไว้ที่จมูกหมู” (สุภาษิต 11:22) “ท่าทางนวยนาดเป็นของลวง และความสวยงามเป็นของไม่เที่ยง แต่สตรีที่ยำเกรงพระเยโฮวาห์นั้นจะรับคำชมเชย” (31:30)

ความพ้อฝันอย่างหนึ่งของชายหนุ่มเป็นจำนวนมากก็คือ อยากจะได้สตรีรูปงามคนหนึ่งเป็นคู่ครองในอนาคต เมื่อถึงคราวเลือกคู่ครอง มักมองความสวยงามของร่างกาย เป็นคุณสมบัติ การอยาก

ได้ภรรยาที่สวยงาม มิใช่เป็นสิ่งที่ผิด ด้วยมนุษย์ทุกคนต่างชอบความสวยงามทั้งนั้น แม้จะซื้อรองเท้าคู่หนึ่ง นอกจากจะดูความอดทนทานแล้ว ยังจะพิจารณาถึงความสวยงามของทรวดทรงด้วย เพื่อจะไม่ให้น้อยหน้าผู้อื่น บางคนเสียเวลาหลายอาทิตย์ กว่าจะเลือกรองเท้าได้สมใจผู้ที่เลือกได้ภรรยาที่สวยงาม นอกจากเป็นที่พอใจแก่ตนเองแล้ว ยังเป็นที่ชมเชยของคนอื่นด้วย

อย่างไรก็ตามการเลือกคู่ครองโดยพิจารณาแค่รูปร่างเท่านั้น มีอันตรายหลายประการ **ประการแรก** ความสวยทางร่างกาย ไม่เป็นสิ่งที่จริงยั่งยืนอาจเปลี่ยนแปลงไปง่าย ๆ เช่น เมื่อเกิดโรคภัยไข้เจ็บ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ เมื่อแก่เฒ่า หากท่านรักสตรีและแต่งงานกับหล่อน เพราะความสวยงามเท่านั้นเมื่อความสวยงามนั้น สูญสลายหรือจางไปความรักของท่านก็จะค่อย ๆ ลดไปด้วย จนที่สุดก็พบกับความไม่พอใจและความไม่สมหวัง โดยเหตุนี้ สามีภรรยาเป็นจำนวนมาก เมื่อแต่งงานกันใหม่ ๆ รักใคร่กลมเกลียวมีความสุขสดชื่น แต่เมื่อเวลาผ่านไปมีสมาชิกใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นในครอบครัว ความสวยงามของภรรยา ดูเสื่อมโทรมไปมาก สามีภรณาก็มิได้รักใคร่ มีความสุขดุจแรกเริ่ม

ประการที่สอง เมื่อเสน่ห์ และความสวยงามของรูปร่าง มีอำนาจเหนือจิตใจ บางครั้งอาจทำให้จิตสำนึกบอดไป ดังคำพังเพยที่ว่า “ความรักทำให้ตาบอด” กล่าวคือ ทำให้มองข้ามคุณสมบัติที่สำคัญอื่น ๆ ไปสิ้น เช่น ความประพฤติ ความเฉลียวฉลาดความเชื่อความสามารถในการครองเรือน จรรยาบรรณ และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งล้วนเป็นคุณสมบัติที่สำคัญ กว่าความสวยงามทางร่างกาย และเป็นความสวยงามที่แท้จริง

ในบทนี้เราจะไม่กล่าวถึงคุณสมบัติของภรรยาที่ดี ท่านจะได้ศึกษาในอาทิตย์หน้าในหัวข้อเรื่อง “แม่ศรีเรือน” แต่เราจะกล่าวถึงคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดเหนือคุณสมบัติทั้งหลาย คือ “ความยำเกรงพระเจ้า” ของหญิงนั้นหากท่านคิดจะเลือกคู่ครองคุณสมบัติประการแรก ที่ท่านจะต้องพิจารณาคือ ดูว่าสตรีนั้น (หรือชายนั้น) ต้อนรับพระเยซูคริสต์เป็นพระเจ้าผู้ช่วยให้รอด เป็นคริสเตียนที่แท้จริง เคารพยำเกรงพระเจ้าด้วยใจจริงหรือไม่ (อ่าน 2 โครินธ์ 6:14) เมื่อผู้หนึ่งผู้ใด เคารพยำเกรงพระเจ้า รักพระเยซูคริสต์อย่างแท้จริงข้อบกพร่องและปัญหาต่าง ๆ ก็มีทางแก้ไขได้ง่ายขึ้น ฉะนั้นหากท่านต้องเลือกระหว่างสตรีรูปงาม แต่ไม่มีคุณสมบัติอะไรเลย กับสตรีที่รูปร่างไม่สู้จะงามนักแต่มีคุณสมบัติที่ดี จงเลือกสตรีคนหลังความสวยภายนอก เป็นความสวยที่หลอกลวง แต่ความสวยงามภายในเป็นความสวยงามที่แท้จริง จงชื่นใจยินดีต่อภรรยาอย่างนั้นเถิด

การเลือกสามี

อาจจะเป็นการไม่ยุติธรรม หากบุรุษท่านนั้นมีสิทธิเลือกสตรี แต่สตรีไม่มีสิทธิพิจารณาใคร่ครอง ถึงคู่ครองที่จะแต่งงานด้วยเลย ชีวิตแต่งงานจะมีความสุขก็ต้องได้รับการยินยอมเห็นพ้องด้วยทั้งสองฝ่าย สตรีหลายท่านบ่นว่า พระคริสตธรรมคัมภีร์ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกสามีน้อย

เหลือเกินความจริงมิได้เป็นเช่นนั้น พระธรรมสุภาษิตได้ให้ภาพอย่าง เด่นชัดเกี่ยวกับ คนฉลาด และ คนโง่เช่น “คนโง่เขลาข่อมเห็นว่าทางของตนเป็นทางดี แต่คนที่มึปัญญานั้น ข่อมฟังคำตักเตือน” (12:15) “การที่สำเร็จตามความปรารถนา เป็นรสหวานสำหรับจิตใจนั้นแต่ที่จะละจากความจริงนั้น เป็นการสะอิดสะเอียนแก่คนโง่” (13:19) ยังมีข้อพระธรรมอื่น ๆ อีกมากมาย ที่บอกให้เราทราบถึงลักษณะ ของโง่ และคนมึปัญญา สตรีทุกท่านมีหน้าที่พิจารณาเลือก ระหว่างคนโง่และคนมึปัญญา ผู้ที่ช่วย ท่านได้ดีที่สุด ในการตัดสินใจคือ พระบิดาในสวรรค์ จงทูลขอสติปัญญาจากพระองค์ และทูลขอให้ พระองค์ทรงช่วยท่าน เพื่อว่าการตัดสินใจจะไม่ผิดพลาด

คุณสมบัติของสามีที่ดี (5:15-18)

1. เป็นสามีของภรรยาเพียงคนเดียว “จงดื่มน้ำจากถังเก็บน้ำของตัวเองและน้ำอันไหลซึมที่บ่อ ของตัวเอง” (5:15) สามีที่ดีจะต้องสัจซื่อต่อภรรยาของตน ไม่ไปเกี่ยวข้องกับหญิงอื่นในเชิงชู้สาว หรือ หาความสุขสำราญกับหญิงอื่น (5:19,20) การไปมาหาสู่กับหญิงอื่นในทางไม่ควร ไม่เพียงแต่ได้ชื่อว่า เป็นสามีที่ไม่ดี ยังเป็นสิ่งชั่วช้าในสายพระเนตรพระเจ้า (5:21-23)

2. รู้จักสรรหาความสุขให้แก่ภรรยาของตน (5:16,18) เอาใจใส่ดูแลให้ความสะดวกสบายเท่าที่ จะให้ได้ ทะนุถนอมจิตใจภรรยา ให้เธอรู้สึกสุขใจ เมื่ออยู่ในบ้าน และเมื่ออยู่ใกล้ท่าน ผู้เป็นสามีบางคน มองข้ามความสำคัญข้อนี้ หลังจากแต่งงานแล้วมิได้เอาอกเอาใจหล่อเลี้ยงแต่ก่อน ทำให้ภรรยาเกิดใจ ปรารถนา ใครจะหาความสุขโดยทางอื่น จนเกิดเรื่องมีติมีงามขึ้นในครอบครัว สามีที่ดีจะต้องสละเวลาอยู่ กับภรรยาให้เพียงพอ พยายามทุกวิถีทางที่จะนำความสุขมาสู่หล่อน

3. ให้เกียรติและรักภรรยาของตนอย่างแท้จริง (5:15-18) คุณสมบัติประการสำคัญที่สุดอย่าง หนึ่งสตรีต้องพิจารณาจากบุรุษ คือความรัก จงดูให้แน่ว่า ชายนั้นรักคนอย่างแท้จริงหรือไม่ ผู้ชายบาง คนแต่งงานเพราะรักทรัพย์สินมรดกของสตรี รักความสามารถ รักรูปร่างสตรีเท่านั้น มิได้รักด้วยน้ำใส ใจจริง สุภาษิตบทหนึ่งสอนว่า “จงแต่งงานกับผู้ชายที่รักท่านดีกว่าแต่งงานกับผู้ชายที่ท่านรัก”

ผู้เป็นสามี จงรักภรรยาคุณพระคริสต์ ทรงรักคริสตจักรของพระองค์ (เอเฟซัส 5:25-33) ความรัก ชนิดนี้มีได้ขึ้นอยู่กับเสน่ห์ ความสวยงาม ความสามารถ หรือความดี ของภรรยา แต่เป็นความรักที่มา จากพระคริสต์และออกจากจิตใจของตนเองไปสู่ภรรยาคุณพระคริสต์ผู้ทรงรักมนุษย์ทั้งหลาย ทั้ง ๆ ที่ มนุษย์เป็นคนบาป ไม่มีอะไรน่ารักจำเพาะพระองค์ ความรักของพระองค์นั้น เป็นความรักที่เต็มไปด้วย ความอดทน ความเข้าใจ ความเสียสละ ความดี ความสัจซื่อ ความอ่อนหวาน ความอ่อนสุภาพเป็น ความรักที่ยั่งยืนคงทน

ครอบครัวที่ดี นอกจากมีความสุขแล้ว ยังนำเกียรติมาสู่พระเจ้าด้วยจงเชื่อฟังพระเจ้าในการ เลือกรู้ครองและในการดำรงชีวิตภายในครอบครัวพระองค์จะทรงนำท่าน ในทางที่ถูกต้องเสมอ

บทเรียนที่ 8 แม่ศรีเรือน

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต 31:10-30

ผู้นำคนสำคัญคนหนึ่งของโลกกล่าวว่า “เบื้องหลังความสำเร็จของผู้ชายย่อมมีผู้หญิง” เหตุที่เขาสามารถไต่เต้าขึ้นมาสู่ตำแหน่งสูง ประการแรกก็เพราะมีมารดาที่ดีคอยให้คำแนะนำคัดเตือนตั้งแต่ยังเยาว์อยู่ ประการที่สองก็เพราะมีภรรยาที่ดี คอยช่วยเหลือและให้คำหนุนใจอยู่เสมอ ภรรยาที่ดีจึงเป็นกุญแจสำคัญ ซึ่งจะนำความสุขความเจริญก้าวหน้ามาสู่ครอบครัวพระธรรมสุภาษิตกล่าวว่า “ใครจะได้พบสตรีที่เป็นแม่ศรีเรือนดี? เพราะว่าค่าของนางนั้นล้ำกว่าทับทิมอีก” (31:10) เราอาจตีราคาความดีของทรัพย์สินมรดก หรือของมีค่าอื่น ๆ ได้แต่ความดีของภรรยา มีค่าสูงเกินไปที่จะคิด เปรียบเทียบด้วยเงินทองหรืออีกนัยหนึ่งเงินทองไม่อาจซื้อ หรือแลกเปลี่ยนภรรยาที่ดีได้ “บ้านเรือนและทรัพย์สมบัติ เป็นมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษ แต่ภรรยาที่เฉลียวฉลาดมาจากพระเยโฮวาห์” (19:14)

พระธรรมสุภาษิตบทสุดท้ายได้ยกย่องสรรเสริญมารดาและภรรยาที่ดีแสดงว่าศาสนาคริสต์ให้เกียรติแก่สตรีเทิดทูนมารดาผู้บังเกิดเกล้า มิใช่ดูหมิ่นกดขี่สตรีดังที่บางคนเข้าใจ คุณสมบัติของแม่ศรีเรือนที่ดี ซึ่งเราจะศึกษาต่อไปควรจะเป็นคุณสมบัติของสตรีทุกท่าน ที่คิดจะมีหย่ามีเรือน และของผู้ที่มีครอบครัวแล้ว

1. เป็นที่ไว้วางใจของสามี “สตรีนั้นเป็นที่ไว้วางใจของสามี และสามีของเขา จะไม่ขาดกำไรเลย” (ข้อ 11)

การที่สามีจะไว้วางใจภรรยาในกิจการทุกอย่างได้นั้น ภรรยาต้องแสดงให้เห็นว่า ตนเป็นที่ไว้วางใจได้ไม่ว่าจะเป็นความลับ ธุรกิจสำคัญในครอบครัว ทรัพย์สินหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีภรรยาเป็นจำนวนมาก ไม่เป็นที่ไว้วางใจของสามี เพราะหล่อนไม่รู้จักรักษาความลับ สามีจึงไม่อาจบอกเรื่องสำคัญใด ๆ แก่หล่อนได้ สตรีบางคนไม่รู้จักดูแลรักษาบ้านเรือนและทรัพย์สินให้ดี บ้างไม่รู้จักรอบรมสั่งสอนแม้กระทั่งบุตร ทำให้สามีมีภาระหนักใจเพิ่มขึ้น สามีภรรยาจะอยู่ด้วยความสุขได้ ก็ต่อเมื่อต่างฝ่ายต่างเป็นที่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ไม่ปิดบังความลับใด ๆ แก่กันและกัน

2. ก่อให้เกิดคุณงามความดีแก่สามี (ข้อ 12)

หล่อนพยายามทุกวิถีทาง และสุดความสามารถ ที่จะช่วยให้สามีเจริญรุ่งเรือง ในธุรกิจและงานทุกอย่างที่สามีทำ ถ้าวางานและภาระของสามี ก็คืองานและภาระของหล่อน คอยเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือในสิ่งที่ช่วยได้ คอยหนุนใจเมื่อสามีพบปัญหาหาลำบากสิ่งใดก็ตาม ซึ่งอาจนำความเสียหายความเสียหายมา

คู่สามีนางจะหาทางป้องกันไว้เสมอสตรีชนิดนี้ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ตนเองฝ่ายเดียวแม้ตนอาจลำบาก ต้องเสียสละ แต่หากนำความดี ความพอใจมาสู่สามี หล่อนก็อึ้งใจ

3. ขยันและทำงานหนัก (ข้อ 13,15-19)

หล่อนไม่เป็นคนสุรุษสุร่าย ให้สามีซื้อทุกอย่างที่ตนต้องการ แต่รู้จักใช้ความคิดหาเครื่องใช้ไม่ สยอต่าง ๆ ในทางที่ประหยัดที่สุด “นางหาขนแกะและป่านมาและทำเป็นของใช้ขึ้น ตามที่นางเห็น ควร” (ข้อ 13) เตรียมของใช้ฟ้านุ่งห่มอย่างเพียงพอ ให้แก่บุตรและทุกคนในครอบครัว โดยเหตุนี้ “นาง ไม่กลัวว่า หิมะจะทำให้ครอบครัวหนาว เพราะว่าคนในครอบครัวของนาง นุ่งห่มด้วยผ้าสักหลาดสีแดง จัด” (ข้อ 21)

นางตื่นแต่เช้ามีดทุกวัน เพื่อเตรียมอาหารให้แก่ครอบครัว ทำความสะอาดบ้านเรือน ตกแต่ง บ้านให้แลดูสวยงามน่าอยู่ เมื่อสามีตื่นขึ้นก็พบความสดชื่นทุกอย่าง ตั้งแต่ในบ้านและรอบบ้าน

นางไม่กลัวว่า มือของนางจะหยาบกร้านไม่สวย หรือเล็บอันเรียวยาวจะหัก นางใช้กำลังแขน อย่างเต็มที่ (ข้อ 17) ในการหุงต้ม ซักเสื้อผ้า ถูพื้น ปิดกวาด บ้านช่อง และงานการเรือน สารพัดอย่างด้วยความเต็มใจและด้วยความยินดี

สตรีคนหนึ่งถามเพื่อนของหล่อนซึ่งเป็นภรรยาของเศรษฐีว่า “ทำไมคุณไม่จ้างคนใช้หลาย ๆ คนช่วยทำงาน ต้องทำงานหนักตลอดวัน เหมือนคนธรรมดา” ภรรยาของเศรษฐีตอบว่า “ฉันรู้สึก พอใจ เมื่อสามารถทำทุกอย่างด้วยมือของตนเอง”

4. รู้จักจ่ายตลาด “นางเปรียบเหมือนเรือกำปั่นพ้อค้า คือนำอาหารมาแต่ไกล” (ข้อ 14)

คุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งของภรรยาที่คนเป็นจำนวนมากมองข้ามก็คือตลาด หล่อนรู้จัก สถานที่ ที่ควรไปซื้อของ รู้จักซื้อสินค้าที่ราคาถูก และมีคุณภาพดี รู้จักต่อรองราคาในทางที่สมควร สิ่ง ที่หล่อนซื้อกลับบ้าน มักเป็นที่ชอบใจของสามีและบุตร นางไม่ซื้อมากเกินไปหรือน้อยเกินไป มักซื้อ เพียงพอกับความต้องการของครอบครัว เรื่องซื้ออาหาร เตรียมกับข้าวทุกวัน เป็นเรื่องน่าปวดหัวอย่าง หนึ่งของภรรยาแต่ภรรยาที่ดีย่อมถือเรื่องนี้เป็นเรื่องน่ายินดี หากภรรยาไม่เข้าใจในเรื่องจับจ่ายใช้สอย จริง ๆ นางก็จะพบความลำบากใจทั้งยังไม่เป็นที่ชื่นชมยินดีของสามีสตรีทุกท่านจึงไม่ควรมองข้าม ความสำคัญข้อนี้ พยายามฝึกฝนตนเองในการซื้อของจ่ายตลาด เพื่อจะไม่เป็นที่ดูหมิ่นดูแคลนของผู้ใด ได้

ภรรยาที่รู้จักใช้สอยจับจ่ายทรัพย์แม้จะมีรายได้ในครอบครัวไม่มาก ก็อาจนำความบริบูรณ์พูน สุข มาสู่ครอบครัวได้ ดีกว่าครอบครัวที่มีรายได้มากแต่ภรรยาขาดสติปัญญา ในการใช้จ่ายทรัพย์สิน

5. มีใจเมตตาต่อจนยากจน “นางหิบบยื่นให้แก่คนจน เออ นางเอี่ยมมือออกช่วยคนเข็ญใจ” (ข้อ

20)

พระธรรมสุภาษิตเตือนสอนเราเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อคนยากจนหลายข้อ เช่น “บุคคลที่เหยียดหยามเพื่อนบ้านของตนก็ทำบาปแล้ว แต่บุคคลผู้มีใจเมตตาคนยากจน เขาก็เกิดมีความสุข” (14:21)

“บุคคลผู้กตัญญูเยียดเบียนคนจนก็นำความอภัยมาสู่พระเจ้าผู้สร้างตน แต่บุคคลผู้มีความเมตตาแก่คนยากจน ก็ถวายเกียรติยศแด่พระองค์” (14:31) “คนที่เอ็นดูเพื่อนแก่คนยากจน เปรียบเหมือนได้ให้พระเยโฮวาห์ทรงยิ้มไปและพระองค์จะทรงตอบแทน คุณความดีของเขา” (19:17)

ภรรยาที่ดีไม่เพียงแต่ไม่ขัดขวางสามีในการช่วยเหลือคนยากจน เมื่อได้รับการขอร้องและเมื่อสามารถช่วยได้ยังสนับสนุนสามีในงานกุศล และหล่อนเองยังเต็มไปด้วยใจเมตตากรุณาแก่ผู้ที่ขาดแคลน ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ เป็นเหตุนำพระพรอันใหญ่หลวงมาสู่ครอบครัว

6. รู้จักแต่งตัวถูกกับกาลเทศะ “เครื่องนุ่งห่มของนาง ก็ทำด้วยผ้าป่านเนื้อดีและผ้าสีม่วง” (ข้อ 22)

ผู้หญิงเป็นจำนวนมาก เมื่อยังไม่แต่งงาน มักสละเวลามากแต่ละวันตกแต่งรูปร่างให้สวยเป็นเสน่ห์ แต่หลังจากแต่งงานมีบุตรแล้ว หล่อนไม่เอาใจใส่ต่อการแต่งตัว ทำให้แลดูเป็นคนแก่เกินวัย สตรีอีกประเภทหนึ่ง เอาใจใส่ต่อการแต่งตัวจนเกินไป แม้จะมีบุตรหลายคน มีงานบ้านมากมายต้องรับผิดชอบ หล่อนยังคงใช้เวลามากสำหรับเสริมแต่งร่างกาย คุณสาววัยรุ่นทุกวันเป็นที่ติฉินทาของเพื่อนบ้าน ภรรยาที่ดี ย่อมรู้จักแต่งตัวให้เหมาะสม สะอาดเรียบร้อย ไม่เป็นที่อับอายขายหน้าและไม่เป็นที่ติฉินนินทา

7. รู้จักพูดจา (ข้อ 26) “นางพูดจาฉะฉานแต่คำเฉลียวฉลาด และถิ่นของนางพูดเป็นคำเตือนสติด้วยความปราณี”

ความอ่อนแอข้อหนึ่งที่สตรีส่วนมากมักมี คือ การซุบซิบนินทา และบางครั้งก็ทำให้เกิดบาดหมางใจ กับเพื่อนบ้านใกล้เรือนเคียง นำเรื่องเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว ภรรยาที่ดีจึงควรระมัดระวังในคำพูด

8. ยำเกรงพระเจ้า (ข้อ 30)

นี่เป็นคุณสมบัติประการสำคัญที่สุดดังกล่าวแล้วในอาทิศย์ก่อนว่าภรรยาที่ยำเกรงพระเจ้าก็จะพยายามกระทำทุกอย่างให้เป็นที่พอพระทัยของพระองค์และเป็นเหตุนำความพอใจมาสู่สามีและครอบครัวด้วย

ไม่มีผู้ใดในโลกเป็นผู้สมบูรณ์แบบ สตรีคนใดที่รู้สึกว่าตนบกพร่องจงอย่าเพิ่งท้อใจ จงขอบพระคุณพระเจ้าที่พระองค์ทรงชี้ให้ท่านเห็น ข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วทูลขอพระองค์ประทานสติปัญญา ให้แก่ท่าน เพื่อท่านอาจปรับปรุงแก้ไข และฝึกฝนตนให้เป็นภรรยาที่ดี ตามที่พระองค์ทรงสอนไว้

ผู้ชายบางท่านอาจนึกใจว่า จะหาภรรยาที่ดีเช่นนี้ได้อย่างไร ไม่มีอะไรยากเกินไปสำหรับพระเจ้า หากท่านเชื่อและไว้วางใจในพระองค์

บทเรียนที่ 9 การอบรมสั่งสอนบุตร

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต 22: 6, 15, 19:18, 3:3-12, 29:15

“สิ่งจำเป็นที่มนุษย์ทุกคน ต้องทำเพื่อเอาชนะความชั่ว ก็คืออย่าไปยุ่งเกี่ยวกับมัน” นี่เป็นคำกล่าวของเอ็ดมัน เบ็ทซ์ นักการเมืองชาวอังกฤษในศตวรรษที่ 18 ความคิดเห็นนี้จะถูกต้องหรือไม่ คุณได้จากตัวอย่างการปลูกพืช พืชจะเจริญเติบโตได้ก็ต่อเมื่อชาวสวนหมั่นรดน้ำพรวนดินเติมปุ๋ยแล้วยังต้องระวังศัตรูต่าง ๆ ของพืชด้วย เช่น แมลง และสัตว์ร้ายอื่น ๆ เป็นต้น

เมื่อหนุ่มสาวได้แต่งงานมีครอบครัว หน้าที่สำคัญคิดตามมาคือการอบรมสั่งสอนเด็ก การเลี้ยงดูให้ดี เช่น ให้อาศัยเครื่องนุ่งห่ม ดูแลให้ความสะดวกสบาย และความปลอดภัยก็ยังไม่เพียงพอ สิ่งที่เราหวังจากเด็กนั้น ก็คือ ต้องการให้เขาเป็นพลเมืองดีในวันข้างหน้า แต่เขาจะเป็นพลเมืองดีไม่ได้ หากท่านเพียงแต่เสริมสร้างความดีให้ และไม่อบรมสั่งสอนเขาจุดด้อยที่ท่านรดน้ำเติมปุ๋ยเพียงอย่างเดียว แต่ไม่กำจัดสิ่งเป็นอันตรายต่อมันออก

พระคริสตธรรมคัมภีร์กล่าวถึงความสำคัญ ของการอบรมสั่งสอนเด็กพระธรรมสุภาษิตสอนว่า “จงฝึกสอนเด็ก ให้ประพฤติตามทางที่ควรประพฤตินั้น และเมื่อแก่ชราแล้วเขาจะไม่เดินห่างจากทางนั้น” (22:6) “จงติสอนบุตรชายของตนเมื่อเห็นว่ามีหวังที่เขาจะกลับดีได้ และอย่าใจให้เขาถึงพินาศไป” (19:18) ผู้เป็นบิดามารดาส่วนมาก ปลดปล่อยละเลยบุตร ไม่อบรมสั่งสอนตั้งแต่ยังเด็กให้ประพฤติตามทางที่ควร โดยให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาวางพอคอยฝึกสอนบ้างเขายังเล็กเกินไปที่จะเข้าใจบ้าง โธแล้วเขาจะรู้เองบ้าง เมื่อบุตรค่อย ๆ เจริญเติบโตเขาก็ประพฤติในทางไม่ดี จนยากที่จะแก้ไขแล้วก็โทษว่าเด็กไม่ดี คือดิ่งโทษสิ่งแวดล้อม โทษเพื่อนฝูงของเด็ก แต่หาทราบไม่ว่าต้นเหตุที่แท้จริง คือความผิดพลาดของบิดามารดาเอง ที่มีได้เอาใจใส่ต่อการอบรมสั่งสอนเด็กตั้งแต่ยังเล็ก ๆ อยู่

หากบิดามารดาฝึกฝนเด็กในทางที่ถูกตั้งแต่ยังเด็ก เมื่อเติบโตขึ้นมาแม่เขาจะหลงไป กับความล่อลวงทางฝ่ายโลก แต่พระคริสตธรรมคัมภีร์ให้ความหวังแก่เราว่า เขายังมีทางที่จะกลับมาสู่ความดี ที่ท่านเคยสอนเมื่อยังเด็กได้ เพราะสิ่งที่เด็กเรียนรู้ เมื่อยังเล็ก จะฝังแน่นอยู่ในความจำตลอดยังเล็ก จะฝังแน่นอยู่ในความจำตลอดชีวิต วันหนึ่งเขาจะสำนึกได้

มีหลายคนเป็นพยานว่า เขาได้กลับมาเชื่อพระเยซูคริสต์ เพราะระลึกถึงข้อพระธรรมที่เขาเคยท่องจำไว้เมื่อยังเด็ก นิสัยต่าง ๆ ที่ท่านมีอยู่ปัจจุบันส่วนมากเกิดจากการฝึกฝน เมื่อยังเป็นเด็ก หากว่าท่านมีนิสัยที่ไม่ดีมาแต่เด็กก็ยากที่จะแก้ไข เมื่อเติบโตเป็นหนุ่มแล้วจะนั่นจงติสอนบุตรของตน เมื่อยังมีหวัง อย่าปล่อยให้เขาพินาศไป

ผู้เป็นบิดาบางคนกล่าวว่า “ฉันมีหน้าที่การงาน ที่ต้องหารายได้มาสู่ครอบครัว เรื่องอบรมสั่งสอนเด็ก เป็นหน้าที่ของมารดา” นี่เป็นความเข้าใจที่ผิด สามหรือบิดาเป็นหัวหน้าครอบครัว มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อความประพฤติของเด็ก เขาอาจจะวางใจมารดา (ภรรยา) ในการอบรมสั่งสอน แต่จะปล่อยปละละเลยให้เป็นหน้าที่ของภรรยาเสียทีเดียว ไม่ได้เป็นอันขาด

การสั่งสอนอบรมเด็กอาจแบ่งออกได้เป็นสองอย่าง คือการสั่งสอน และการอบรม

หนึ่ง การสั่งสอน

“จงฝึกสอนเด็กให้ประพฤติตามทางที่ควรประพฤตินั้น...” (22:6)

บิดามารดามีหน้าที่สั่งสอนบุตรให้รู้จักในสิ่งต่อไปนี้

1. **วางใจในพระเจ้า** (3:5,6) หน้าที่ประการแรกและประการสำคัญที่สุดของบิดามารดา คือ สั่งสอนให้บุตรรู้จักพระเจ้า นำเขามาต้อนรับพระเยซูคริสต์เป็นพระผู้ช่วยให้รอดส่วนตัวของเขา หลายคนรู้สึกหนักใจในเรื่องนี้เพราะบุตรมักไม่เชื่อฟัง หากท่านเริ่มตั้งต้นเมื่อเขายังเด็ก เข้มงวดกดดันให้เขาไปเรียนรวิวารศึกษาทุกอาทิตย์สอนเขาขณะที่อยู่บ้าน เป็นตัวอย่างที่ดีในทางประพฤติ ท่านก็อาจตัดปัญหาลำบากใจไปได้ แม้ท่านอาจรู้สึกท้อเสียใจ และยากเกินไปที่จะสั่งสอนเขา ทำยังคงมีหน้าที่รับผิดชอบตามเดิม จะวางมือไม่ได้ เพราะหากท่านให้สิ่งของทุกอย่างในโลกแก่เขา แต่ไม่อาจช่วยวิญญาณจิตของเขาได้ จะมีประโยชน์อันใดเล่า?

2. **ละจากความชั่ว** (3: 7,8) อย่ามีความคิดเช่นนี้เลยว่าเขายังเด็กเกินไปที่จะรู้ดีรู้ชั่ว จงสั่งสอนเขาบอกเขาตรงไปตรงมาว่า อะไรดีควรจะทำอะไรชั่วควรจะทำ เด็กจะกลายเป็นเด็กดีโดยตนเองไม่ได้ นอกจากท่านจะสั่งสอนปลูกฝังนิสัยดีให้แก่เขานำเขาออกจากความชั่วร้าย

3. **ความกรุณาและความจริง** (3:3,4) ความเห็นแก่ตัวเป็นนิสัยดั้งเดิมของมนุษย์ทุกคน จงสอนให้เด็กรู้จักมีใจเพื่อแม่ ช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักการให้มากกว่าที่จะรู้จักแต่การรับเพียงอย่างเดียว ปลูกฝังพระวจนะของพระเจ้า ซึ่งเป็นความจริงให้ลึกอยู่ในจิตใจของเขา เพื่อความจริงนี้จะนำทางของเขาตลอดชีวิต

4. **ถวายทรัพย์ให้แก่พระเจ้า** (3:9,10) อย่าลืมมอบเงินแก่เขาก่อนไปเรียนรวิวารศึกษา และกำชับเขาว่านั้นเป็นเงินสำหรับถวายให้แก่พระเจ้า ครูสอนรวิวารศึกษาทุกท่านก็ไม่ควรละเลยที่จะสอนเรื่องการถวายทรัพย์ ให้แก่เด็กเพื่อเมื่อเขาเติบโตขึ้นมา จะเป็นผู้รับใช้ที่ดีของพระเจ้าในการให้

5. **คบเพื่อนที่ดี** (1:10-19) เด็ก ๆ ชอบมีเพื่อนเล่นมากมาย เพื่อนเหล่านี้มีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายอุปนิสัยของเขา จงพยายามทุกวิถีทางที่จะให้เขาได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด

6. **เชื่อฟังพระวณะของพระเจ้า** (3:11,12) โดยรู้จักเชื่อฟังบิดามารดาตั้งแต่วัยเด็ก เด็กที่ไม่รู้จักเชื่อฟังบิดามารดา ก็เป็นการยากที่จะให้เขาเชื่อฟังพระวณะของพระเจ้า การที่จะให้เขาเชื่อฟังได้อย่างไร นั้น ขึ้นอยู่กับการอบรมสั่งสอนของบิดามารดา

7. **เรื่องเพศตรงกันข้าม** บิดามารดาส่วนมาก ไม่สอนเรื่องเพศให้แก่บุตร ปล่อยให้บุตรค้นรณ ขวนขวายแสวงหาเอาเอง ตามนิสัยอยากรู้ อยากเห็นของเขา เป็นเหตุให้ชายหนุ่มหญิงสาวหลายคน ประพฤติในทางที่ผิด พระคริสตธรรมคัมภีร์สอนเรื่องเพศแก่ทุกคน เช่น พระธรรมสุภายิต บทที่ 5 บทที่ 7 เป็นต้น จงสอนเขาในสิ่งที่ควรและไม่ควร ให้อิสระเสรีแก่เขาในการซักถาม อย่าให้เขาไปขวนขวายแสวงหาเอาจากหนังสือที่ไม่ดีหรือจากประสบการณ์ที่ไม่ดีต่าง ๆ

สอง การอบรม

สิ่งที่บุตรของท่านทุกคนควรหลีกเลี่ยงให้พ้น คือการกระทำผิดและการดื้อดึงฝ่าฝืน เมื่อสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น บิดามารดาจึงมีหน้าที่แก้ไขดัดแปลงเขา ตามหลักวิชาการในสมัยปัจจุบันถือว่า การเขียนคำสั่งสอนเด็กไม่เป็นที่ดี และสนับสนุนให้ครูบาอาจารย์และบิดามารดา เลิกใช้ไม้เรียวแต่ดูประหนึ่งว่า ไม่มีวิธีอื่นใด จะดีและได้ผล เท่ากับการอบรมและสั่งสอนโดยวิธีเขียนดี

บิดามารดาเป็นจำนวนมาก สนับสนุนความจริงนี้ ผู้เป็นมารดาคนหนึ่งกล่าวว่า “ฉันคิดว่าเท่าไร อธิบายเท่าไร ลูกของฉันไม่เคยจดจำสักครั้ง จนกระทั่งต้องใช้ไม้เรียวเพียงครั้งเดียวเท่านั้นแหละได้ผล” พระธรรมสุภายิตก็สนับสนุนให้ใช้วิธีเขียนดีในการสั่งสอนลงโทษเช่นกัน เช่น “ความโหดเขลาผูกพันอยู่ในจิตใจของเด็ก แต่ไม้เรียวอาจขับไล่ความโหดเขลานั้นไปเสียได้” (22:15) “ไม้เรียวที่ดีสอนทำให้เกิดปัญญา แต่เด็กที่ถูกทะเลาะเข่น เป็นเหตุกระทำห้มารดาของตน ได้ความละอาย” (29:15) “อย่าละเลยการเขียนสอนเด็ก ด้วยว่าถ้าเจ้าจะตีสอนเด็กด้วยไม้เรียว เขาคงจะไม่ตาย เจ้าจงใช้ไม้เรียวตีเขา และเจ้าจะได้ช่วยจิตวิญญาณของเขาให้พ้นจากเมืองผี” (23:13,14)

ทั้งนี้มิได้หมายความว่า ท่านต้องใช้การเขียนดีอบรมสั่งสอนเด็กเสมอไป จงพยายามใช้คำพูดอธิบายให้เขาเห็นดีและชั่ว สั่งกำชับให้ปฏิบัติในสิ่งที่ควรแต่หากเขายังคงดื้อดึงฝ่าฝืนเรื่อยไป จงอย่าเกรงกลัวในการใช้ไม้เรียว อย่างไรก็ตาม จงระวัง ด้วยว่าการเขียนดีของท่านนั้น ไม่ควรกระทำไปด้วยอารมณ์โกรธฉุนเฉียว แต่จงทำไปด้วยความรักเพื่อจะสั่งสอนอบรมเขาให้ดีขึ้น

บทเรียนที่ 10 การปฏิบัติตนในสังคม

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต 25:6,7,17,26:17-19,27:2,14

ศาสนาอื่น ๆ หลายศาสนา มีคำสอนเกี่ยวกับสังคมมนุษย์ แตกต่างกับคำสอนของคริสตศาสนา ศาสนาหนึ่งสอนว่า ถ้าท่านต้องการเป็นผู้บริสุทธิ์ก็จงแยกตัวออกจากสังคม ที่เต็มไปด้วยวาระคะฉันทหา สมาชิกของศาสนานั้นหลายคน จึงเดินทางเข้าไปในป่าลึกหรือบนภูเขา หรือในถ้ำห่างไกลสังคมปลีกตัว จำศีล ภาวนาเพียงผู้เดียวเพื่อแสวงหาความชอบธรรม รักษาตนให้บริสุทธิ์ อีกศาสนาหนึ่งสอนว่าสังคม มนุษย์มีสองแบบ แบบหนึ่งคือผู้ที่ดำเนินชีวิตธรรมดาทางฝ่ายโลก อีกแบบหนึ่งคือ ผู้ที่บวช และไปอาศัยอยู่ในสถานที่ ซึ่งแบ่งแยกออกจากสังคมภายนอก

พระคริสตธรรมคัมภีร์ใหม่สอนให้เราปลีกตัวอยู่ ตามลำพังเช่นกัน ในบางโอกาส มิใช่ปลีกตัว เพื่อให้ตนบริสุทธิ์ขึ้น แต่ปลีกตัวเพื่ออธิษฐานเข้าเฝ้าพระเจ้า เพื่อรับการฟื้นฟูทางฝ่ายวิญญาณจิต เป็นการปลีกตัวเพียงชั่วคราว แล้วกลับมาเข้าสังคมมนุษย์อีกซึ่งถือว่าเป็นสังคมเดียวกัน เพื่อนำแสงสว่าง แห่งความจริง ความเจริญก้าวหน้าสันติสุขมาสู่มนุษยโลก นี่คือความหมายที่แท้จริง ของการเป็นคริสเตียน อาร์.เอฟ.ฮอร์ดัน นักประพันธ์ผู้มีชื่อคนหนึ่งกล่าวว่า “เมื่อเรากล่าวแก่ตัวเองว่าเราจะดำรงชีวิต คริสเตียนเฉพาะในกลุ่มคริสเตียนตามลำพัง ก็เท่ากับว่าเราได้ดำรงชีวิตคริสเตียนเลย”

เนื่องจากคริสเตียนต้องอาศัยอยู่ในสังคมมนุษย์ เช่นเดียวกับทุกคนในโลกต้องติดต่อสมาคมกับ คนทั่วไป ปัญหาการประพฤติดน หรือจรรยาธรรมก็เกิดขึ้น เพราะคริสเตียนทุกคน มีจุดมุ่งหมายอย่าง เดียวกันคือ ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม เราทำเพื่อเป็นที่ถวายเกียรติยศแก่พระเจ้า พระธรรมสุภาษิตให้คำ สอนเกี่ยวกับจรรยาฝ่ายสังคมมากมาย ซึ่งเราจะศึกษาต่อไปนี้

หนึ่ง การถ่อมตัว “อย่าอวดเกียรติยศของตน ต่อพระพักตร์กษัตริย์ และอย่ายืนในที่คนใหญ่คน โด” (25:6,7)

นักศึกษาสองคน จบจากมหาวิทยาลัยเดียวกัน ได้ปริญญาบัตรในแขนงวิชาเดียวกัน ต่างยื่นใบ สมัครเข้าทำงานในบริษัทแห่งหนึ่ง ทั้งสองผ่านการสอบสัมภาษณ์ไปได้ แต่ทางบริษัทบอกว่า ให้เขาทั้งสองเริ่มต้น จากตำแหน่งเสมียนธรรมดา เช่นเดียวกับคนอื่น ที่ยังไม่จบมหาวิทยาลัย นักศึกษาคนหนึ่ง รู้สึกไม่พอใจ ต่อตำแหน่งที่ได้รับ จึงปฏิเสธไม่ทำงานที่นั่น ส่วนนักศึกษาอีกคนหนึ่งรับตำแหน่งนั้น ด้วยความถ่อมตน หลายปีผ่านไปนักศึกษาทั้งสองบังเอิญได้พบกันอีก

นักศึกษาผู้ทำงานในบริษัท ถามเพื่อคนนั้นว่า “เป็นอย่างไร ทำงานที่ไหน”

“ยังหางานทำไม่ได้ งานที่บริษัทต่าง ๆ เสนอให้เงินเดือนน้อย ตำแหน่งไม่ดี” เพื่อคนนั้นตอบอย่างสิ้นหวัง “งานของคุณเป็นอย่างไรบ้าง”

“ขอบคุณพระเจ้า ผมได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการแล้ว” นักศึกษาคนนั้นตอบอย่างถ่อมตัว

พระเยซูคริสต์ทรงพอพระทัยผู้ที่ถ่อมตัว ไม่ว่าท่านจะมีฐานะตำแหน่งสูงเพียงใด มีความรู้ความสามารถมากเพียงไร หากท่านถ่อมตัวเสมอต่อคนทุกชั้น พระองค์ก็จะทรงอวยพรท่าน หากท่านเป็นคนงานรับจ้างหรือร่วมงานกับผู้อื่นผู้ใด ท่านไม่จำเป็นต้องอวดอ้างคุยโต เพื่อคนอื่นจะยกย่องชมเชย จงทำด้วยความสัจย์ซื่อขยันหมั่นเพียร รอบคอบ และถ่อมตนสักวันหนึ่งพระเจ้าก็จะยกท่านขึ้นสูง “เพราะว่าทุกคนที่ได้ยกตัวขึ้น จะต้องถูกเหยียดลง และผู้ที่ถ่อมตัวลงผู้นั้นจะต้องถูกยกขึ้น” (ลูกา 14:11)

สอง การเยี่ยมเยียน “อย่าอย่างเท้าเข้าไปในบ้านของเพื่อนบ้านเจ้าบ่อยนักเกรงว่าเขาจะเบื่อและเกลียดเจ้า” (25:17)

พระเยซูคริสต์ทรงสอนให้เราอ่อนสุภาพเหมือนนกพิราบ ฉลาด มีไหวพริบเหมือนงู แม้แต่การกระทำดีให้แก่ผู้อื่น เราก็ต้องใช้สติปัญญา มิเช่นนั้นบางครั้งความหวังดีของเรา ก็อาจกลายเป็นที่สะอิดสะเอียน และน่าเบื่อหน่ายของคนอื่น การเยี่ยมเยียนเพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง คนที่รู้จัก เป็นสิ่งที่ดียิ่ง เพราะเป็นทางหนึ่งที่แสดงความรัก ความสนใจ และความห่วงใย เป็นทางเชื่อมไมตรีจิตกับอีกฝ่ายหนึ่งให้แน่นแฟ้นขึ้น กระนั้นก็ตามเราก็ควรระมัดระวังอย่าให้การเยี่ยมกลายเป็นการนำความไม่พึงพอใจมาสู่เจ้าของบ้าน เช่น เยี่ยมเยียนไม่ถูกกาลเทศะ เยี่ยมเยียนในขณะที่เขามีธุระยุ่งมาก ก่อนจะไปเยี่ยมเยียนผู้ใดจงสืบถามดูก่อนว่า เป็นการสะดวกสำหรับอีกฝ่ายหนึ่งหรือไม่ ทางที่ดีท่านควรนัดเวลากับเขา แล้วไปเยี่ยมเขาตรงเวลาที่นัดหมาย อย่าไปเยี่ยมเยียนเขาในเวลารับประทานอาหารนอกจากได้รับเชิญ การเยี่ยมเยียนแต่ละครั้งอย่าให้นานเกินไป จงลากลับก่อนที่เจ้าของบ้านจะเกิดความเบื่อหน่าย

สาม การยุ่งเกี่ยวกับเรื่องของคนอื่น “คนที่เดินไปและแวะเข้าไปยุ่งกับการทะเลาะวิวาทที่ไม่เกี่ยวกับตน ก็เปรียบเหมือนคนที่จับกุมหูสุนัขจิ้งจอกไว้” (26:17)

คริสเตียนควรมีใจรัก ใจเมตตาต่อคนอื่น แต่ในกรณีที่เกิดการทะเลาะกัน ซึ่งเราไม่ทราบต้นสายปลายเหตุและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย พระธรรมสุภาษิตแนะนำว่า จงอย่าเข้ายุ่งเกี่ยวหรือพยายามไกล่เกลี่ยให้ปรองดองกัน หรือพยายามช่วยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด การกระทำเช่นนั้นก็เท่ากับคนที่ไปยุ่งกับสุนัขที่กำลังกัดกัน พยายามแยกทั้งสองออกจากกัน ผลที่ได้รับคือสุนัขหันกลับมากัดมือเขา ได้รับบาดเจ็บ แม้

พระเยซูคริสต์เองก็ไม่ทรงอยากยุ่งเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ของคนอื่น ที่ไม่เกี่ยวกับพระองค์ (อ่านลูกา 12: 13, 14)

ดี การหยอกเล่น “คนบ้าที่ขี้ว่างคู้ไฟ และลูกธนู และอะไร ๆ ที่ทำให้คนตายฉับใจ คนที่ได้ ล่อลวงเพื่อนบ้านของตนแล้วพูดว่า “ฉันหยอกเล่นต่างหาก ก็เป็นฉันนั่น” (26:18,19)”

การหยอกเล่นเป็นสิ่งธรรมดาทั่วไปในสังคมทุกชั้น คนส่วนมากชอบสนุกสนานหัวเราะครื้นเครง พระคริสตธรรมคัมภีร์ก็สอนให้เรา รู้จักตกลงในบางโอกาส เป็นคนร่าเริงผ่องใสเสมอ แต่การหยอกเล่นเพื่อความสนุกสนานครื้นเครงนั้น บางครั้งเป็นสิ่งไม่ควรยิ่งเพราะแม้จะเรียกเสียงหัวเราะเฮฮาได้จาก คนจำนวนมากก็ตาม แต่คนที่ถูกหยอก ได้รับการอับอายขายหน้าอย่างที่สุด บางคนถึงกับเจ็บช้ำใจ ร้องไห้ เช่น การเลื่อนเก้าอี้ ออกอย่างไม่ให้รู้ตัว ขณะที่เพื่อนยื่นขึ้น เมื่อเขานั่งลง ทำให้เขาต้องล้มลงบน พื้น ได้รับความเจ็บปวดและอับอายขายหน้า ผู้ที่หยอกรู้สึกชอบใจเป็นอันมากที่สามารถเรียกเสียง หัวเราะจากคนอื่น แต่หาทราบไม่ว่าผู้เคราะห์ร้ายเจ็บทั้งกายและใจ มีความไม่พอใจสักปานใด เขากลับ ชำ้เติมว่า “หยอกเล่นหน่อยเดียวทำเป็นใจน้อยไปได้” การหยอกเล่นชนิดใดก็ตาม ที่ทำให้คนอื่นอับอาย ขายหน้าบาดเจ็บนั้น คริสเตียนทุกคนควรจะหลีกเลี่ยง

การพูดหยอกเล่นอื่น ๆ เช่น เรียกเพื่อนว่า “เต้า” “เซ่อ” “เปรต” หรือ นามที่ไม่เหมาะสมใด ๆ ก็ เป็นสิ่งที่ไม่บังควร พระเยซูคริสต์ไม่ทรงพอพระทัยแม้กระทั่งจะได้ยินผู้หนึ่งผู้ใด เรียกเพื่อนว่า “ไอ้โง่” หรือ “ไอ้บ้า” ก็ทรงปรับโทษผู้นั้นถึงในนรก (คู่มือทิว 5:22)

ห้า การคุยโต “จงให้คนอื่นสรรเสริญเจ้าเถิด อย่าให้้ออกจากปากของเจ้าเลย จงให้บ้าน สรรเสริญเจ้า และไม่ใช้ริมฝีปากของเจ้าเอง” (27:2)

สตรีเป็นจำนวนมาก ชอบสรรเสริญเยินยอบุตรหลานของตน จนเกินไป ในการสนทนาทุกครั้ง มักกล่าวถึงความดีต่าง ๆ ของบุตรหลาน เช่น มีรูปร่างใหญ่โตแข็งแรง เฉลียวฉลาด พูดเก่ง ว่องไวเป็น ต้น จนบางครั้งกลายเป็นการคุยโต และยกตนข่มท่าน แม้ผู้ฟังอาจยิ้มแย้มพยักหน้า แต่ส่วนลึกในใจอาจ เกิดระอิดระเอียนก็ได้ หากท่านมีความดีที่ควรแก่การสรรเสริญ จงให้ผู้อื่นสรรเสริญเถิด อย่าได้ สรรเสริญตนเอง จะกลายเป็นการคุยโตเลย

หก การค้ำถึงผู้อื่น “ผู้ที่มักตื่นแต่เช้ามีดี ไปกล่าวพรแก่มิตรสหายด้วยเสียงดัง คนทั้งปวงจะ กลับเห็นว่าพรนั้นเป็นคำแข่งไป” (27:14)

พระธรรมยอห์นสอนให้เรา รู้จักยินดีด้วยกันกับผู้มีมโนคติ เสียใจด้วยกันกับผู้ที่เสียใจ (ดูโรม 12:15) การกล่าวสวัสดิ์เสียงดัง กับผู้ที่ง่วงนอนเต็มทีนั้น ไม่เพียงแต่ไม่เกิดประโยชน์อะไรยังเป็นการ รบกวนเขาด้วย ฉะนั้นไม่ว่าจะทำอะไร จงเห็นอกเห็นใจและค้ำถึงถึงความรู้สึกของคนอื่นเสมอ

การรู้จักประพัติน ให้ถูกต้องในสังคม เป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ที่ต้องใช้เวลาฝึกฝน ขอพระเจ้า
ทรงช่วยเหลือเราในการแก้ไขปรับปรุงกิริยาท่าทาง และความประพัตินต่าง ๆ ให้ดีขึ้น เพื่อเราผู้เป็นคริส
เตียนจะได้เป็นแสงสว่างที่แท้จริงของโลก

บทเรียนที่ 11 เพื่อนและศัตรู

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน พระธรรมสุภาพิต

27:10,17,14:7,20:19,22:24,1:10,19,23:20,21,25:22,23,24:17

สิ่งหนึ่ง ที่ไม่มีใครอาจหลีกเลี่ยงได้คือการมีเพื่อนไม่ว่าท่านจะสังคมเก่งหรือกระดากอายสักเพียงใด อย่างน้อยที่สุด ท่านก็มีเพื่อนรักอยู่บ้าง พระธรรมสุภาพิตสอนให้รักษาไมตรีจิตของเพื่อนไว้ให้แน่นแฟ้นเสมอ “เพื่อนที่รักของตนและเพื่อนที่รักของบิดานั้นอย่าเห็นห่างเสียเลย และในคราวทุกข์ยากของเจ้าอย่าจะงไปที่บ้านพี่น้องของตนเพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้ ก็ยังดีกว่าพี่น้องที่อยู่ไกล” (27:10) “เหล็กลับเหล็กให้คมได้ฉันใด คนเราก็กลับเพื่อนของเรา ให้เจ็บแหลมขึ้นได้ฉันนั้น” (27:17)

เพื่อนที่ดีมักเข้าใจเรา เห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือในยามต้องการหนุนน้ำใจในยามที่ถอย อย่างไรก็ตามบางครั้งเราอาจพลั้งเผลอคบเพื่อนที่ไม่ดี ทำให้เกิดผลตรงกันข้าม ศาสนาฮินดูเน้นหนักในเรื่องการคบเพื่อนมาก ซึ่งมีคำสอนอยู่ว่าท่านจะเป็นคนดีไม่ได้หากท่านไม่คบค้าสมาคมกับคนดี ภาษิตไทยก็สอนว่า “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล” พระคริสตธรรมคัมภีร์กล่าวไว้มากมายหลายข้อเกี่ยวกับการคบเพื่อน พระธรรมสุภาพิต สอนให้เราระมัดระวังเพื่อนห้าชนิด ซึ่งเราควรทราบ

หนึ่ง คนโหดเขลา “หากเข้าไปสมาคมกับคนโหดเขลา เจ้าจะไม่พบเห็นความรู้จากริมฝีปากของเขา” (14:7)

คนโหดเขลาในที่นี้ไม่ได้หมายถึงคนที่ไม่มีสติปัญญา ไม่ได้รับการศึกษาสูง คนไร้การศึกษาหรือคนที่ช้าในการเล่าเรียน แต่เป็นคนที่ไม่ยอมรับและไม่ยอมเรียนรู้ความจริงจากพระเจ้าหรือคนที่ชอบประพฤติดันผิดแปลกกว่าคนทั้งหลาย เป็นคนดื้อกระด้างไม่ยอมฟังคำแนะนำที่ดีของคนหนึ่งคนใดพระธรรมสุภาพิต บรรยายไว้มากมายหลายข้อเกี่ยวกับลักษณะของคนโหดเขลา เช่น “ริมฝีปากของคนมีปัญญาข่อมเผยแพร่อความรู้ แต่ใจของคนโหดเขลาหาเป็นเช่นนั้นไม่” (15:7) “ใจของคนที่มีความเข้าใจแล้ว ข่อมแสวงหาความรู้ แต่ปากของคนโหดข่อมเสพความโหดเขลา” (15:14) “บุตรที่มีปัญญาข่อมทำให้บิดาปลื้มใจยินดี แต่คนโหดเขลานั้นดูถูกมารดาของตน” (15:20) ยังมีพระธรรมอื่นหลายข้อในพระธรรมสุภาพิต ที่บรรยายถึงลักษณะของคนโหดเขลา และคนมีปัญญา หากท่านจะค้นดู และนำออกมาอภิปราย จะช่วยให้ท่านเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

สอง คนปากบอน “คนที่เที่ยวเล่าเรื่องของคนอื่น มักแพร่พรายความลับ เหตุฉะนั้นอย่าคบค้ากับคนปากบอน” (21:19)

การคบกับคนชอบนินทา มีอันตรายหลายอย่าง ประการแรก อาจทำให้ท่านเข้าใจคนอื่นผิด คนที่ “ปากบอน” เหล่านี้มักชอบเสริมแต่งสิ่งที่ตนได้ยิน หรือได้พบเห็น พยายามทำให้เรื่องเล็กน้อย กลายเป็นเรื่องใหญ่ น่าตื่นเต้นหวาดเสียว บางครั้งยังป้อนน้ำให้เป็นตัว เขามีศิลปะอาจชักจูงใจผู้ฟังให้เชื่อ ค่อยตามเขาไปได้ง่าย ๆ จนบางครั้ง แม้แต่ท่านเองก็อาจหลงผิด ประการที่สอง หากเขาชอบนินทาป้ายสีคนอื่นต่อหน้าท่าน แพร่งพรายความลับทุกอย่างให้ฟัง ท่านไม่คิดหรือว่า เขาก็อาจนินทาท่าน ต่อหน้าคนอื่นได้เช่นกัน ประการที่สาม เกรงว่าท่านเคยชินกับการนินทาเช่นนี้ นานวันเข้าท่านเองก็ปฏิบัติ เช่นเดียวกันกับเขา จนไม่เป็นที่ไว้วางใจของผู้ใด

สาม คนโกรธง่าย “อย่าคบเป็นมิตรกับคนโกรธง่าย และอย่าร่วมทางกับคนเจ้าโทโส” (22:24)

คนโกรธง่าย มักเป็นคนขาดสติสัมปชัญญะ เมื่อมีสิ่งใดไม่เป็นที่พอใจก็โกรธเคืองขึ้นมาทันที กระทบกระทั่งบ่อยครั้ง โกรธเคืองในสิ่งที่ไร้สาระและเหตุผล กระทำในสิ่งที่ไม่สมควร นำความเดือดร้อนมาสู่ตัวเอง ผู้คนใกล้ชิดแม้กระทั่งคู่คนรัก ดังเช่น ครั้งหนึ่งนายสมชัยบรรณาธิการเพื่อนหลายคนไปธุระนอกบ้าน ระหว่างทางกลับบ้านเกิดเรื่องทะเลาะกับเพื่อนคนหนึ่ง ด้วยความโกรธ เขาบี้งรถกลับบ้านตลอดทางจนเพื่อน ๆ ใจหายใจคว่ำ คิดว่าคงจะพบอุบัติเหตุเสียแล้ว คนโกรธง่ายและเจ้าโทโส นอกจากอาจนำอันตรายมาสู่ท่านได้ง่าย ๆ ยังอาจนำชื่อเสียงไม่ดีมาสู่ท่านด้วย เช่นทีมบาสเกตบอลทีมหนึ่งไปแข่งขันในต่างจังหวัด แม้จะได้ชัยชนะกลับมาแต่ไม่มีใครดีใจ ด้วยผู้เล่นคนหนึ่งของทีมของเขาเป็นคนเจ้าโทโส เกิดทะเลาะกับนักกีฬาฝ่ายตรงกันข้าม และกับกรรมการตัดสินคะแนน จนทำให้ทั้งคณะเสียชื่อไป

นอกจากนั้นพระธรรมสุภายิตสอนว่าอย่าคบเป็นมิตรและร่วมทางกับคนโกรธง่าย “เกรงว่าเจ้าจะประพฤติเอาอย่างเขาและจิตใจของเจ้าจะเข้าไปติดกับ” (22:25) หนุ่มสาวเป็นจำนวนมาก มีนิสัยอ่อนหวาน อ่อนโยนต่อบิดามารดามาก่อน แต่เมื่อคบเป็นเพื่อนกับคนเจ้าโทโส นานวันเข้าก็เลียนแบบการประพฤติของเขา ต่อมากลายเป็นคนเจ้าโทโส แม้กระทั่งต่อบิดามารดา

สี่ คนพาล “ศิษย์ของเราเอ๋ย ถ้าแม่นคนพาลชักชวนเจ้า เจ้าอย่าได้ยอมตาม เจ้าอย่าดำเนินในทางนั้นกับเขา จงยังเท้าของเจ้า อย่างเข้าไปในทางของเขา” (1:10-19) จงอย่าได้มีส่วนร่วมกับการพาล ไม่ว่าในกิจกรรมชนิดใด ด้วยคนพาลมักชักนำกิจกรรมทุกอย่างไปในทางที่ไม่ดีเพราะความสุขและความสนุกสนานของเขาอยู่ที่การกระทำชั่ว แม้แต่การกีฬาที่ดี เช่นเตะตะกร้อ เขาไม่รู้สึกรู้สอกอย่างแท้จริง เว้นเสียแต่จะเล่นตะกร้อเป็นการพนัน ชายหนุ่มหญิงสาวส่วนมาก ที่กลายเป็นคนประพฤติไม่ดีก็เพราะร่วมทางกับคนเหล่านี้ บทเรียนในชีวิตประจำวันที่ท่านเห็นด้วยตา คงจะให้คำเตือนที่ดีที่สุดแก่ท่าน

ห้า นักเสพเหล้าองุ่น “อย่ามั่วสุมกับนักเสพเหล้าองุ่น...” (23:20,21) ผู้ที่ดื่มเหล้าและเมาเหล้าก็เช่นเดียวกัน ส่วนมากไม่มีนิสัยเช่นนี้มาก่อนแต่หลังจากคบกับเพื่อน ที่ชอบเมาเหล้าทนการชักชวนของเพื่อนไม่ได้เริ่มดื่มเหล้าครั้งละเล็กละน้อย จนกลายเป็นนักดื่มและคนจึ้นมาไปในที่สุดบางคนอวดตัว

ว่า “ฉันสามารถรักษาตัวได้ โดยไม่ให้เพื่อนชักจูงในทางที่ไม่ดีได้” แต่ก่อน ที่จะรู้สึกตัวก็สายเกินไป เสียแล้ว

เพื่อนดังกล่าวข้างต้น เป็นเพื่อนชนิดที่ไม่ควรคบ แต่บางท่านก็คิดว่า พระเยซูคบบเป็นเพื่อน กับคนบาปมิใช่หรือ ทรงรับประทานอาหารร่วมกับคนเก็บภาษีจนเป็นที่ติฉินนินทา พระองค์ทรงให้ คำตอบที่ดีที่สุดแก่เรา พระองค์ทรงชี้ให้เห็นว่า นายแพทย์ต้องไปหาคนป่วยเพื่อรักษาเขาแต่เขาไม่ จำเป็นต้องประพฤติตามอย่าง นิสัยไม่ดีบางประการของคนป่วย จนเกิดป่วยไข้ เราอาจคบค้าสมาคมกับ คนดังกล่าวข้างต้น แต่ไม่จำเป็นต้องสนิทสนมถึงกับต้องร่วมกระทำ หรือประพฤติดั่งเช่นเขาทั้งหลาย กว้างๆ ข้อหนึ่งสำหรับคริสเตียน ที่อาจช่วยเราในการคบเพื่อนคือ “หากฉันอาจถูกผู้ใดชักจูงให้หลง ผิด ฉันก็จะไม่เป็นเพื่อนกับผู้นั้น แต่หากฉันอาจชักจูงมาสู่ความดีฉันก็จะไปหาเขา”

ตรงกันข้ามกับเพื่อนคือ ศัตรู ศัตรูเป็นอีกสิ่งหนึ่งซึ่งทุกคนมี ศัตรูที่กล่าวนี้ไม่จำเป็นต้อง หมายถึงคนที่เราทะเลาะวิวาทด้วย แต่อาจจะเป็นคนที่อิทธิพลของเรา คนที่ไม่ชอบความเชื่อถือนของเรา ไม่ว่าท่านจะเป็นคนดีสักเพียงใด ท่านจะหลีกเลี่ยงศัตรูชนิดนี้ได้ยาก แม้แต่องค์พระเยซูคริสต์เองก็ทรงมี ศัตรูมากมายคอยหาทางทำร้ายกำจัดพระองค์ หากท่านเข้าไปอาศัยอยู่ตามถ้ำในป่าลึก ตามลำพังคนเดียว บางทีอาจจะหลีกเลี่ยงศัตรูเหล่านี้ได้ แต่ทราบใดที่ท่านยังอาศัยอยู่ในสังคมมนุษย์ตราบนั่นจงเตรียมตัว เผชิญกับเหตุการณ์เหล่านี้ พระธรรมสุภาษิตให้คำสอนมีค่าสองอย่างเกี่ยวกับศัตรู คือ

หนึ่ง จงรักศัตรู “ถ้าศัตรูของเจ้าหิว จงให้อาหารเขากิน และถ้าเขากระหาย จงให้น้ำเขาดื่ม ด้วย ว่าถ้าทำอย่างนั้น เจ้าจะกองถ่านเพลิงไว้ที่ศีรษะของเขา และพระเยโฮวาห์จะประทานรางวัลให้เจ้า” (25:21, 23)

พระเจ้าไม่ทรงปรารถนาให้ผู้ใดแก้แค้นศัตรู ไม่ว่าเขาจะชั่วร้าย ทำให้ท่านเจ็บช้ำใจและกายสั กปานใด ด้วยการแก้แค้นเป็นหน้าที่ของพระองค์ พระองค์จะทรงเป็นผู้ตอบแทนการกระทำชั่วทุกอย่าง ของศัตรู เหตุฉะนั้น “อย่าให้ความชั่วมีชัยแก่ตัว แต่จงระงับความชั่วด้วยความดี” (อ่าน โรม 12:19, 21)

สอง อย่าหมิ่นประมาทศัตรู “อย่าชื่นชมยินดี ขณะเมื่อศัตรูของเจ้าล้มลง และอย่าให้ใจของเจ้า ยินดีเมื่อเขาถูกล้างผลาญ” (24:17)

ภายิตไทยสอนว่า “ไม้ล้มข้ามได้คนล้มอย่าข้าม” เขาอาจลุกขึ้นได้และทำร้ายแก่ท่านหนัก กว่าเดิม อีกประการหนึ่ง พระเจ้าทรงต้องการให้คริสเตียนรู้จักเมตตาสงสารแม้กระทั่งศัตรู

การรู้จักคบเพื่อนเป็นเคล็ดลับอย่างหนึ่งที่น่าความสุขมาสู่ชีวิตประจำวัน ขอพระเจ้าทรงช่วยทุก ท่านในการคบเพื่อนและศัตรูที่ท่านอาจมี

บทเรียนที่ 12 ทางสู่ความมั่งคั่ง

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน สุภาษิต

10:4,12:11,13:11,14:23,27:24,20:10,15:27,20:21,22:16,27:8,15:16,16:16

อาจจะไม่เป็นการผิด หากจะกล่าวว่าทุกคนมีปัญหาเรื่องเงิน คงมีคนเป็นจำนวนมากที่ไม่ทราบว่าจะจ่ายอย่างไรดี แต่คนส่วนมากมักหวังว่าตนอาจมีเงินไม่พอใช้ เงินมีอิทธิพลเหนือชีวิตมนุษย์มาก อาจนำความสำเร็จหรือความล้มเหลวมาสู่ชีวิตคริสเตียนดูยูดาอิสการิโอส ที่ทรยศต่อพระเยซูคริสต์ เพราะเห็นแก่เงินเพียง 30 เหรียญ อย่างไรก็ตาม การมีเงินมากหรือการเป็นคนร่ำรวยมิได้เป็นการช่วยในทางตรงข้าม เราถือว่า ผู้ที่มั่งคั่งร่ำรวย ในทางสุจริต เป็นผู้ที่พระเจ้าทรงอวยพร ดูอับราฮัม อิสอัค กษัตริย์ซาโลมอน เป็นต้น แต่การรักเงินต่างหากเป็นทางนำไปสู่ความชั่วทุกชนิด (อ่าน 1 ทิโมธี 6: 10) พระธรรมสุภาษิตได้แนะนำทางหาเงินในทางที่ถูกดังต่อไปนี้

หนึ่ง ความขยัน ความขยันคือ ภูเขาเจดอกสำคัญที่สุดที่นำไปสู่ความมั่งคั่งในทางตรงกันข้าม ความเกียจคร้านคือศัตรูของความเจริญก้าวหน้า “เจ้าจะนอนอยู่นานสักเท่าใด เจ้าก็เกียจเมื่อไรเจ้าจะตื่นลุกขึ้น จากการหลับใหลของเจ้า อยากนอนอีกนิด อยากงีบอีกหน่อย อยากกอดมือนอนอีกประเดี๋ยว ดังนั้นแหละความขี้เกียจของเจ้าจะจู่เข้ามาดูใจเจ้าปัสสัน และความขาดแคลนของเจ้า จะจู่เข้ามาดูคนมีอาวุธครบมือ” (สุภาษิต 6:9-11) “บุคคลผู้ทำการด้วยมือเกียจคร้านย่อมยากจนลง แต่มือที่ขยันขันแข็งกระทำให้เกิดความมั่งคั่ง” (10:4)

เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองเพิ่งยุติลง เศรษฐกิจในประเทศญี่ปุ่นตกต่ำมากและเป็นหนี้แก่ประเทศต่าง ๆ มากมายแต่ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า ญี่ปุ่นเป็น “ยักษ์ใหญ่” คนหนึ่งของโลกในทางเศรษฐกิจและผลิตภัณฑ์ของเขาคือความขยัน ชาวญี่ปุ่นเป็นคนทรหด อดทนไม่กลัวความยากลำบาก อุปสรรคขัดขวางหรือภัยวิบัติใด ๆ จนกระทั่งก้าวไปสู่หลักชัย มีคนให้คำวิพากษ์วิจารณ์ว่า ที่คนไทยส่วนใหญ่ไม่มั่งคั่งร่ำรวยอย่างคนต่างด้าวเพราะขาดความขยันชนิดที่คนต่างด้าวมี ในเวลาทำงาน ชอบ “มาไทย-ไปฝรั่ง” คือมาทำงานสาย และเลิกก่อนเวลา เมื่อฝนตกบ่นว่าอากาศไม่ดี ยามแดดออกบอกร้อนเกินไป

จงปลูกฝังนิสัยขยันขันแข็งตั้งแต่อายุยังเยาว์ในการเรียน การทำงานหรืองานอดิเรกอื่น ๆ ผู้ที่มีนิสัยขี้เกียจในหน้าที่ที่เขาอยู่ปัจจุบัน ก็อย่าคิดว่าเขาจะขยันในอนาคตและหวังความร่ำรวย

สอง อย่าเสียเวลาไปกับสิ่งไร้สาระ “บุคคลที่พินินในเนื้อที่ของตนจะมีอาหารบริบูรณ์ แต่บุคคลที่ติดตามไปในสิ่งที่ไร้ประโยชน์ ก็เป็นผู้ขาดความเข้าใจ” (12:11) บางคนดูประหนึ่งมีนิสัยขยันแต่ขยันในเรื่องไร้สาระ เช่นแทนที่จะขยันขันแข็งในการเรียนหนังสือ ก็นั่งคว่ำตำรา กลับขยันขันแข็งใน

การอ่านหนังสือนิยายเรื่งรรมณ์ที่ไร้สาระไม่เป็นประโยชน์ ทำให้เสียการเสีงงานในเวลาทำงานไม่ว่างานอะไรก็ตาม จงอย่าให้มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งทำให้ท่านเสียเวลา พยายามใช้เวลาทุกวินาทีให้เป็นประโยชน์

สาม อย่าหวังผลกำไรที่ได้มากอย่างง่าย ๆ “ทรัพย์สมบัติที่ได้มาเปล่า ๆ จะร่อยหรอหมดไป แต่บุคคลผู้สะสมไว้ด้วยน้ำพักน้ำแรงจะมีมากขึ้น” (13:11) บางคนหวังความร่ำรวย ด้วยการซื้อหวยเบอร์หรือการพนัน และการเสี่ยงโชคอื่น ๆ วิธีเหล่านี้ไม่เพียงแต่ให้ความหวังแก่เราน้อยเต็มทีแล้ว ทรัพย์สินที่ได้มายังสูญไปอย่างง่ายค้ายด้วย พระเจ้าทรงต้องการให้ทุกคนหาเงินด้วยน้ำพักน้ำแรง มิใช่ด้วยวิธีขี้เกียจ แม้งานที่ท่านทำอยู่จะมีรายได้ไม่มากนัก แต่มั่นคง และดีกว่าการหาเงินด้วยวิธีง่าย ๆ ซึ่งแท้จริงเป็นวิธีที่ยากที่สุด

สี่ จงทำงานแทนที่จะพูดมาก “ในการทำงานทั้งปวงมีผลกำไร แต่การใช้แต่ริมฝีปากพูดทำให้ยากจน” (14:23) มีนักเรียนจำนวนไม่น้อย ที่เสียเวลาไปในการพูดคุย มากกว่าการเรียน การพูดมากทำให้เสียเวลาอย่างไรเหตุ หากจะใช้เวลาที่พูดคุยกันมาทำงาน งานคงจะสำเร็จไปมากแล้ว ฉะนั้นเมื่อตกลงจะทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งสืบตามปัญหาข้อข้องใจ และรับคำแนะนำต่าง ๆ แล้ว จงเริ่มลงมือทำทันที อย่าให้เวลาสูญเสียไปกับการคุยเปล่า ๆ

ห้า จงสนใจ ในรายละเอียดและระมัดระวัง ในการควบคุมดูแล “จงหมั่นพิจารณาความเป็นไปแห่งฝูงแกะของตน และจงรักษาฝูงวัวของตนไว้ให้ดีเถิด” (27:23) ผู้ที่หวังความสำเร็จก้าวหน้าในการทำงานทุกอย่างจะต้องให้ความเอาใจใส่แก่งานที่ทำอย่างละเอียดถี่ถ้วน หากท่านเป็นผู้ทำเองจะทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ อย่างนี้ว่าการบกพร่องเล็กน้อย การเสียหายเล็กน้อย จะไม่เกิดผลเสียอันใดแก่ท่านในงานบางอย่างเช่นการทำบัญชีความบกพร่อง สะเพราะเพียงเล็กน้อยในตอนต้น อาจนำความเสียหายอย่างหาค่าไม่ได้มาให้ ในตอนปลาย เกษัชรที่หีบยาฝิดให้แก่ลูกค้าอาจกลายเป็นฆาตกรไปอย่างไม่รู้ตัว ไม่ว่าจะมีคนควบคุมดูแลหรือไม่ก็ตาม จงทำงานทุกอย่างให้ดีที่สุด อย่ามองข้ามสิ่งเล็กน้อยเพราะความขี้เกียจ หรือเห็นว่าไม่สำคัญ

ผู้ที่ชอบธรรมและไม่ขี้เกียจ พยายามทำงานด้วยความขยันขันแข็ง ด้วยความอดทน และความสัตย์ซื่อ พระเจ้าทรงสัญญาว่าจะไม่ให้เขาหิวกระหาย “พระเยโฮวาห์ จะไม่ทรงปล่อยให้วิญญาณของคนชอบธรรมหิวกระหาย” (10:3 เทียบดู 31:25) และจะอวยพรให้เขามั่งคั่งบริบูรณ์ “พระพรของพระเยโฮวาห์กระทำให้เกิดความมั่งคั่ง และพระองค์จะไม่เพิ่มความทุกข์ยากให้เลย” (10:22) แต่ขณะเดียวกัน พระธรรมสุภายิตมิได้เน้นให้คริสเตียนทุกคน ใฝ่ฝันในความร่ำรวยทางทรัพย์สิน ด้วยมีสิ่งอื่นอีกมากมายในชีวิต ที่ประเสริฐและมีค่ามากกว่าเงินทอง ดังเช่นพระธรรมสุภายิตสอนว่า “มีทรัพย์น้อยและยำเกรงพระเยโฮวาห์ ยังดีกว่ามีทรัพย์สมบัติมากและมีความทุกข์” (15:16) “เออ ที่จะเลือกเอาความเข้าใจ

ก็ดีกว่าจะเลือกเอาเงิน” (16:16) “น่าจะเลือกซื้อเสียดีกว่าเลือกทรัพย์สมบัติและมีคนนับถือ ก็ดีกว่ามีเงินทองอีก” (22:1)

การค้าขาย การซื้อขายแลกเปลี่ยนในทางสุจริต ไม่ว่าจะชนิดใดก็ตามเราเรียกว่าการค้าขายทั้งสิ้น เป็นวิถีธรรมดากว่าไป ที่เราใช้ในการหารายได้ การค้าขายที่ดีจะต้องเป็นประโยชน์ทั้งฝ่ายผู้ขายและฝ่ายผู้ซื้อ พระธรรมสุภายิตได้กล่าวถึงวิธีประกอบการค้าหาอย่างที่ไม่ดี ซึ่งคริสเตียนและพลเมืองดีทั้งหลาย ไม่พึงกระทำ

หนึ่ง การโกงตราขัง หรือการหลอกลวง “ลูกค่อมถือต่าง ๆ และทะนานโกงต่าง ๆ ทั้งสองอย่างนั้น เป็นที่น่าเกลียดสะอิดสะเอียน ต่อพระเยโฮวาห์” (20:10) มีพ่อค้าแม่ค้าเจ้าเล่ห์มากมาย ที่โกงตราขังของลูกค้าในการซื้อขายเพื่อหากำไรเพิ่มขึ้น การกระทำเช่นนี้เป็นการนำบดสี จำเพราะพระพักตร์พระเจ้า การหลอกลวง และการโกงโดยวิธีอื่น ๆ เช่นกรอกเวลาทำงานไม่ตรงกับความจริง เสียภาษีไม่ตรงกับรายได้ รายงานผลที่ได้ ไม่ถูกต้อง ต่างจัดอยู่ในความผิดชนิดเดียวกัน ไม่เป็นที่พอพระทัยของพระเจ้า

สอง ให้สินบน “ผู้ที่มีความโลกเห็นแต่จะได้อะไร ย่อมนำความทุกข์มาสู่ครัวเรือนของตนเอง แต่ผู้ที่ซังสินบนจะมีชีวิตอยู่” (15:27) ไม่ว่าจะเป็นการค้าหรือธุรกิจใด การให้สินบนเพื่อตนจะได้กำไร หรือเพื่อความสะดวกและความสบายใจของตนก็ตาม เป็นการขัดต่อคำสอนในพระวจนะของพระเจ้าทั้งสิ้น พระเจ้าทรงยุติธรรม ทรงต้องการให้ทุกคนประกอบธุรกิจ และการค้าขายด้วยความยุติธรรม

สาม ร่ำรวยโดยวิธีลัด ได้แก่การพนัน และการเสี่ยงโชคทุกชนิด ไม่ว่าจะผิด หรือถูกต้องตามกฎหมายก็ตามเป็นสิ่งที่คริสเตียน ไม่ควรมีส่วนร่วมด้วย “ทรัพย์ที่เป็นมรดกในชั้นต้นจะได้รับโดยเร็ว แต่ที่สุดปลายมรดกนั้นก็ไม่เป็นมงคล” (20:21)

สี่ การบีบบังคับคนจน “ผู้ที่บีบบังคับคนจน เพื่อจะให้สินทรัพย์ของตนทวีขึ้น และผู้ที่ให้ของกำนัลแก่เศรษฐีคนทั้งสองจำพวกนั้น ต่างก็จะมาถึงความขัดสน” (22:16) ผู้ที่ทำนาบนหลังคนจน หรือบีบบังคับคนจนด้วยอิทธิพล แม้อาจหลุดพ้นจากเงื้อมมือกฎหมายบ้านเมือง แต่ไม่อาจหลุดพ้นจากการพิพากษาของพระเจ้าได้ เขาจะต้องใช้หนี้ทุกอย่างที่เขากระทำ

ห้าคิดดอกเบี้ยเกินพิกัด (ดู 27:8) การให้ยืมโดยคิดดอกเบี้ยเพียงเล็กน้อย ดังเช่นธนาคารหรือองค์การกุศลต่าง ๆ ไม่เป็นการผิดบาป แต่การให้ยืมและคิดดอกเบี้ยสูง เป็นการค้าหากำไรเกินควร ไม่เป็นที่ชอบพระทัยพระเจ้า

คริสเตียนทุกคน เป็นแสงสว่างของโลก จงเป็นตัวอย่างที่ดี ในการค้าและการประกอบธุรกิจทุกชนิด เพื่อพระนามของพระเจ้า จะได้รับการถวายเกียรติยศ

บทเรียนที่ 13 การจับจ่ายใช้สอย

ข้อพระธรรมประจำบทเรียน พระธรรมสุภาสิต

15:17,21:17,23:23,31:21,22,22:7,3:9,10,19:17,21:13, ลูคา 6:34,35

นักธุรกิจคนหนึ่งกล่าวไว้ว่า “การรู้จักหาเงิน มิได้เป็นสิ่งที่แสดงความสามารถ แต่การรู้จักใช้เงินในทางที่ถูกต้องเป็นการแสดงความสามารถ อย่างแท้จริง” ท่านคงแปลกใจเมื่อทราบว่ามีคนเป็นจำนวนมากรู้จักหาเงินได้ เป็นจำนวนมากในแต่ละเดือน แต่ยังคงคิดหนี้สินรุงรังและมีเงินไม่พอใช้ ส่วนคนอื่นอีกจำพวกหนึ่ง แม้จะมีรายได้ไม่น้อยแต่ไม่เคยขาดสน ครอบครัวยู่ด้วยความสุข มีเครื่องใช้ไม่สอยครบทุกอย่าง ตัวอย่างเช่นชายสองคนเป็นเพื่อนรักกันมาก ต่างแต่งงานมีเหย้าเรือน และมีบุตรจำนวนเท่ากัน เพื่อนคนหนึ่งรายได้วันละ 100 บาท อีกคนหนึ่งรายได้วันละ 60 บาท แต่คนที่มียาได้วันละ 100 บาท กลับยากลำบากกว่าคนที่มียาได้วันละ 60 บาท เหตุผลมีอยู่ที่การใช้จ่ายทรัพย์ของคนทั้งสอง พระธรรมสุภาสิตให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจับจ่ายใช้สอยดังนี้

ก. การใช้จ่าย

หนึ่ง ประหยัด “มีผักเป็นอาหาร ณ ที่ ๆ ซึ่งแวดล้อมไปด้วยความรัก ยังดีกว่า มีวัวตอนทั้งตัวเป็นอาหารแต่แวดล้อมไปด้วยความเกลียดชัง” (15:17)

ในการต้อนรับขับสู้แขก ท่านไม่จำเป็นต้องสิ้นเปลืองเงินทองมากเกินไปกับการจัดสถานที่ การเตรียมอาหารชนิดฟุ่มเฟือยเสมอไป เพราะสิ่งที่คนทั่วไปต้องการคือ ความรัก ความยินดี หากต้อนรับแขกด้วยความรัก แม้จะมีอาหารและสถานที่ธรรมดา เขาก็จะดีใจมากกว่ามีอาหารอย่างฟุ่มเฟือย แต่กลับกลายเป็นภาระหนักสำหรับเจ้าของบ้าน ไม่มีใครรังเกียจชีวิตง่าย ๆ และธรรมดา ความฟุ่มเฟือยต่างหากเป็นสิ่งนำความเดือดร้อนมาสู่ตัว และเป็นทีนินทาของผู้อื่น

ในการรับประทานอาหารนอกบ้านก็เช่นกัน บางคนไม่กล้ารับประทานอาหารในร้านเล็ก ๆ ต้องเลือกสถานที่โอโถงดังเช่นภัตตาคารทุกครั้ง และสิ้นเปลืองเงินทองมากเกินไปอย่างใช้เหตุ

สอง ความยับยั้ง “คนที่มิไจรักแต่การสนุกสนานจนเกินไป และคนที่รักแต่เหล้าองุ่นและน้ำมันหอม จะมั่งมีหามิได้” (21:17)

นอกจากเราใช้จ่ายเงินไปกับอาหารเครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมากในแต่ละเดือนแล้วเรายังใช้จ่ายไปกับความสนุกสนานหรือสิ่งบันเทิงใจต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน เช่นการกีฬา คนตรี ชมสถานที่สวยงามเป็นต้น แต่ท่านควรระมัดระวังด้วยว่า ท่านจะไม่ใช้จ่ายเงินมาก

เกินไป กับสิ่งเหล่านี้ สิ่งบันเทิงใจบางอย่าง เช่นสุราการพนัน การเที่ยวกลางคืนจนดึกดั้นในสถานที่ไม่ดี ท่านพึงยับยั้งใจ อย่าได้มีส่วนยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ แม้แต่การรื่นเริงอื่น ๆ ที่ดี ก็จงรู้จักยับยั้งใจ อย่าปล่อยตัวจนเกินไป ทำให้เสียเวลาและเสียเงินอย่างไม่สมควร

ตาม ลงทุนในสิ่งที่มีค่า “จงซื้อความจริงไว้ และอย่าขายเสียเลย เออ คือปัญญา ความสั่งสอน ให้เข้าใจ” (23:23)

รายรับ	รายจ่าย
	1) ถวายแก่พระเจ้า
	2) การศึกษา
	3) อาหารจำเป็น
	4).....
	5).....
	6).....

บางสิ่งบางอย่าง แม้อาจลงทุนมาก แต่นำประโยชน์มหาศาลมาสู่ตัวตลอดชีวิต สิ่งนั้นนับเป็นของราคาถูกทั้งสิ้น ไม่ควรตระหนี่ถี่เหนียวในเมื่อตนอาจซื้อ หรือลงทุนได้ เช่น การศึกษา การซื้อพระคัมภีร์สำหรับครอบครัว การซื้อหนังสือที่ดี การเข้าร่วมอบรมเยาวชน ที่ต้องเสียค่าบำรุงบ้างและสิ่งจำเป็นอื่น ๆ ท่านอาจตระหนี่ถี่เหนียวในทางอื่น แต่จงอย่าตระหนี่ถี่เหนียวในสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ชั่วชีวิตเหล่านี้

สามีภรรยาที่ยากจนคู่หนึ่งมีบุตรทั้งสิ้นหกคน สามีทำงานรับจ้างที่ทำเรือส่วนภรรยาตั้งร้านเล็ก ๆ ขายข้าวแกงและเครื่องดื่ม ทั้งคู่พยายามทำงานหนักเก็บเงินทุกบาททุกสตางค์ เพื่อส่งเสียบุตรทุกคน ให้ได้รับการศึกษา แม้ตนเองจะสวมเสื้อผ้าปะแล้วปะอีกก็ตามที จนกระทั่งวัยแก่เฒ่า วันหนึ่งแขกผู้มีเกียรติคนหนึ่งได้ไปเยี่ยมเขาทั้งสอง ซึ่งบัดนี้ได้ย้ายไปอยู่ที่ตึกใหญ่สวยงาม แขกผู้นั้นมองดูรูปถ่ายที่ฝาผนังบ้านแล้วกล่าวด้วยใบหน้าที่ชื่นชมว่า “การลงทุนของคุณลุงและคุณป้า ได้เกิดผลที่น่าชื่นชมเหลือเกิน บุตรคนโตเรียนจบเป็นนายแพทย์คนที่สองเป็นวิศวกร คนที่สามและคนที่สี่เป็นอาจารย์ คนที่ห้าเป็นศิษยาภิบาล คนที่หกกำลังจะจบเป็นนางพยาบาล”

สี่ อาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย “โปรดเลี้ยงข้าพเจ้า ด้วยอาหารพอดี กับความต้องการของข้าพเจ้า” (30:8)

ท่านจะประหยัดอะไรก็จงประหยัดเถิด แต่จงอย่าประหยัดอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย แม้บางครั้ง ร่างกายต้องการอาหารพิเศษ เช่นวิตามินนม หรือยาบำรุงอื่น ๆ ในยามป่วยไข้จงอย่าเสียคายนเงินที่เสียไป หากท่านประหยัดเงินได้มาก แต่ร่างกายทรุดโทรมอ่อนแอลง จะหาเกิดประโยชน์อะไรไม่

ห้า ของคุณภาพดี (ดู 31:21,22) แม่ศรีเรือนในพระธรรมสุภาษิตบทที่ 31 ซื้อเสื้อผ้าที่มีคุณภาพดีให้แก่ครอบครัว สินค้าที่มีคุณภาพดี แม้อาจแพงกว่าสินค้าธรรมดาหรือสินค้าไม่ดีแต่ความดีและความทนทาน ทำให้สินค้านั้นกลับคุ้มค่าง่าสินค้าไม่ดี เช่นการซื้อรองเท้า รองเท้าคุณภาพดีคู่หนึ่งราคา 100 บาท รองเท้าคุณภาพไม่ดีราคา 50 บาท รองเท้าที่มีคุณภาพดีอาจทนทานได้สองหรือสามปี ส่วนรองเท้าคุณภาพไม่ดี ทนทานได้เพียงเจ็ดหรือแปดเดือนเท่านั้น ท่านต้องซื้อใหม่อีก ทั้งนี้มีได้หมายความว่า ท่านต้องเลือกซื้อของราคาแพงเสมอไป สินค้าราคาถูกแต่มีคุณภาพดีก็มี อย่ามองแต่ความหรูหราสวยงามภายนอก แล้วถูกหลอกหลงไป

ข. การขอยืมและการให้ยืม

ปัญหาอย่างหนึ่ง ที่สร้างความปวดหัวไม่น้อย แก่ทุกคน คือการขอยืมและการให้ยืมทรัพย์สิน คริสเตียนควรจะขอยืมเงินจากผู้อื่น หรือให้ยืมได้หรือไม่? คำตอบประการแรก พระธรรมสุภาษิตไม่สนับสนุน ในเรื่องการขอยืมบ่อยเกินไป “คนมั่งมีมีข้อมมีอำนาจเหนือคนจน และคนมักยืมก็เป็นบ่าวทาสแก่ผู้ให้ยืมนั้น” (22:7) การขอยืมในคราวที่จำเป็นจริง ๆ เช่นลืมนำเงินติดตัว หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายที่ตนไม่นึกไม่ฝัน หรือยามขาดแคลนอย่างแท้จริง จนไม่มีทางเลือก กระนั้นก็ตาม จงแน่ใจว่า ท่านสามารถคืนสิ่งที่ยืมหรือเงินทองที่ยืมนั้น ตามเวลากำหนดที่สัญญาไว้ การขอยืมบ่อย ๆ จนมีหนี้สินรุงรัง ไม่เพียงแต่นำความเดือดร้อนมาสู่ตน ยังทำให้พระนามของพระเยซูคริสต์เสื่อมเสียด้วย เพราะพระเจ้าทรงสัญญาว่า จะไม่ให้ผู้ชอบธรรมคนใดอดอยาก หากเขาไม่เกียจคร้าน

คริสเตียนหนุ่มคนหนึ่งกล่าวอย่างน่าชมเชยว่า “ผมยินดีอดอยากมากกว่าขอยืมทรัพย์สินจากผู้ใด เพื่อพิสูจน์ความสัตย์ซื่อและพระเมตตาของพระเจ้า”

ประการที่สอง จงให้ยืมเมื่อมีความสามารถ และเห็นความจำเป็นของผู้ยืมแล้วอย่าหวังได้กลับคืนมาอีก (ดูลูกา 6:34,35) การให้ยืมโดยไม่พิจารณาในสิ่งที่สมควรนั้น นอกจากทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนแล้ว บางครั้งกลับกลายเป็นการทำให้ผู้ขอยืมเสียนิสัย สนับสนุน ให้ผู้ยืมทำความชั่วอย่างไม่รู้ตัว พระคริสตธรรมคัมภีร์สอนให้เรากระทำความดี แต่การให้ยืมแล้วทำให้คนอื่นเสียนิสัยนั้น มิใช่เป็นการกระทำความดีแต่ประการใด พระเยซูคริสต์สอนว่าเมื่อให้ยืมแล้ว อย่าหวังได้คืนอีก หมายความว่าท่านยินดีและพร้อมที่จะเป็นฝ่ายเสียหาย หากผู้ยืมไม่สามารถคืนให้แก่ท่าน ถ้าท่านไม่สามารถกระทำเช่นนี้ได้ จงอย่ายืมดีกว่าเพื่อความเดือดร้อนจะไม่กลับมาสู่ตัว เกิดความเข้าใจผิดและการทะเลาะวิวาทขึ้นภายหลัง

ค. การให้

การให้เป็นรายจ่ายสำคัญส่วนหนึ่งซึ่งท่านจะหลีกเลี่ยงไม่ได้

1. **แก่พระเจ้า** “จงถวายพระเกียรติแก่พระเยโฮวาห์ ด้วยทรัพย์ของเจ้า...” (3: 9, 10) ก่อนจะให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือองค์การกุศลใด จงคำนึงถึงพระเจ้าก่อน การให้นี้อาจได้แก่การถวายทรัพย์ธรรมดา ในวันอาทิตย์ถวายทรัพย์เพื่อภารกิจอื่น ๆ การถวายสิบลดแก่พระเจ้า เป็นสิ่งที่พระเจ้าทรงพอพระทัยยิ่ง พระองค์ทรงสัญญาจะประทานพระพรแก่คนเหล่านั้น (ดู มาลาคีย์ 3:10)

2. **แก่คนยากจน** หลังจากให้แก่พระเจ้าแล้ว บุคคลต่อมาที่ท่านควรนึกถึงคือคนยากจน พระเจ้าทรงอวยพรแก่การให้ชนิดนี้พระองค์ตรัสว่า การให้แก่คนยากจนก็เท่ากับให้พระองค์ยืมไปพระองค์จะทรงคืนให้อีก (ดู 19: 17, 21:13)

3. **แก่คนขอทาน** "ได้มีปัญหาคงเถียงกันเกี่ยวกับการให้แก่ขอทานบ้างบอกว่าควรให้แก่คนขอทานบ้าง บ้างยืนยันไม่ควรให้ เพราะรัฐบาล มีโครงการช่วยเหลือคนเหล่านั้นแล้วแต่สิ่งหนึ่งที่กล่าวไว้อย่างชัดเจนในพระคัมภีร์คือ อย่าช่วยเหลือคนเกียจคร้าน (ดู 2 เซสะโลนิกา 3: 10) ทรัพย์สินเงินทองที่เรามีอยู่ของประทานจากพระเจ้าจงใช้จ่ายด้วยความระมัดระวังเพื่อเป็นประโยชน์แก่พระราชกิจของพระองค์แก่ผู้อื่น และแก่ตนเองมากที่สุดเท่าที่จะทำได้."